

The background of the cover is a stylized illustration. It depicts a person with curly hair, wearing a dark, hooded jacket, sitting on a wooden structure that looks like a ship's deck or a bridge. The person is looking upwards and to the right. In the background, there are stylized, dark blue pine trees and a body of water. The sky is filled with white, swirling lines and small white dots, suggesting a night sky or a magical atmosphere. The overall color palette is dark, with blues, greys, and whites.

PTAČÍ SRDCE :: KNIHA DRUHÁ

JAN HAMOUZ

Třetí ucho

HOST

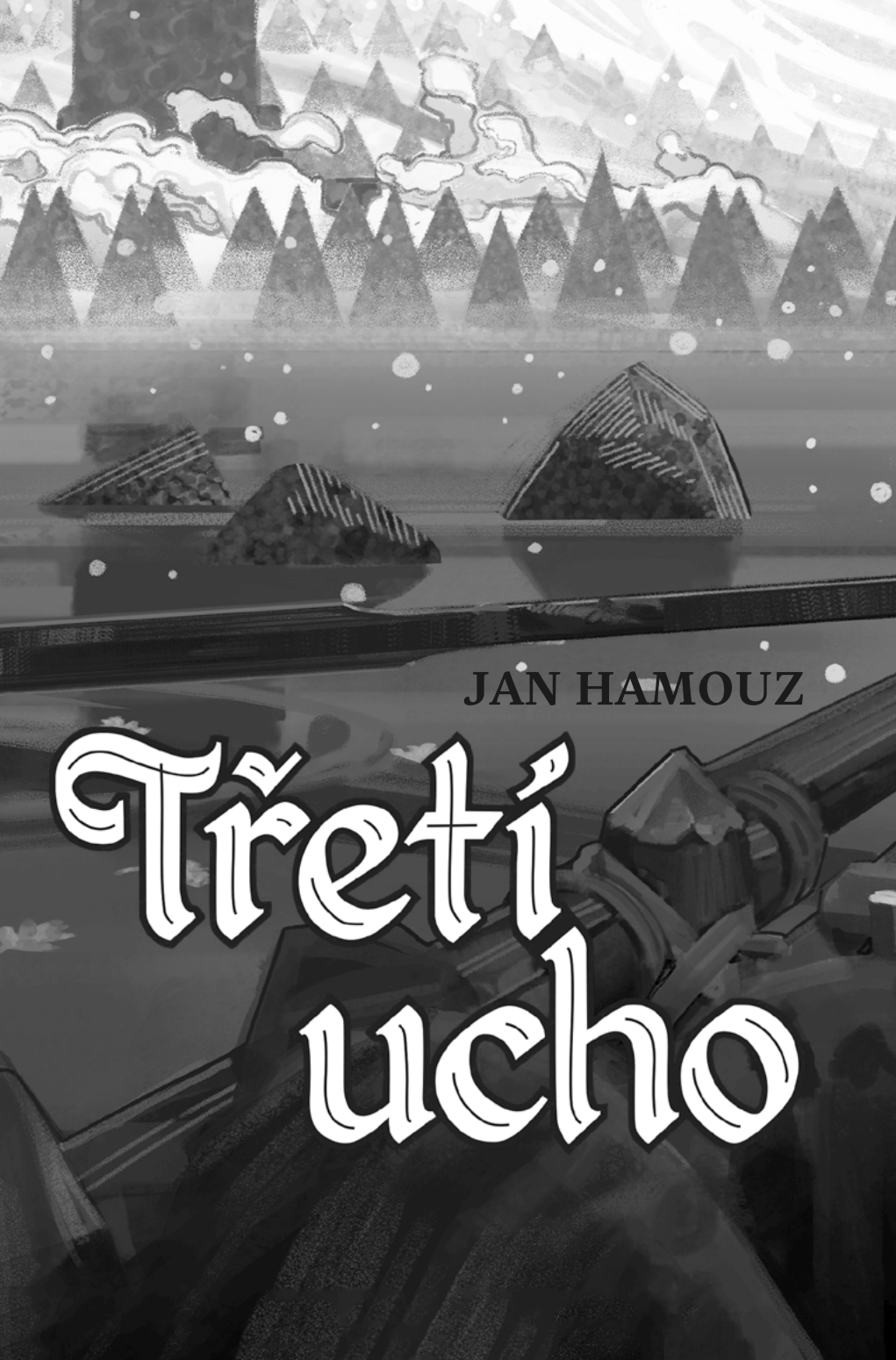

PTAČÍ SRDCE

;

KNIHA DRUHÁ

A black and white illustration of a landscape. In the background, a range of jagged, triangular mountains is visible under a sky with stylized, wavy clouds. In the middle ground, three large, dark, triangular pyramids or mounds are situated on a flat, reflective surface. The foreground is dominated by a large, dark, angular rock formation. The overall style is graphic and minimalist, with a focus on geometric shapes and atmospheric perspective.

JAN HAMOUZ

Třetí ucho

BRNO 2021

© Jan Hamouz, 2021

Cover illustration © Filip Štorch, 2021

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2021 (elektronické vydání)

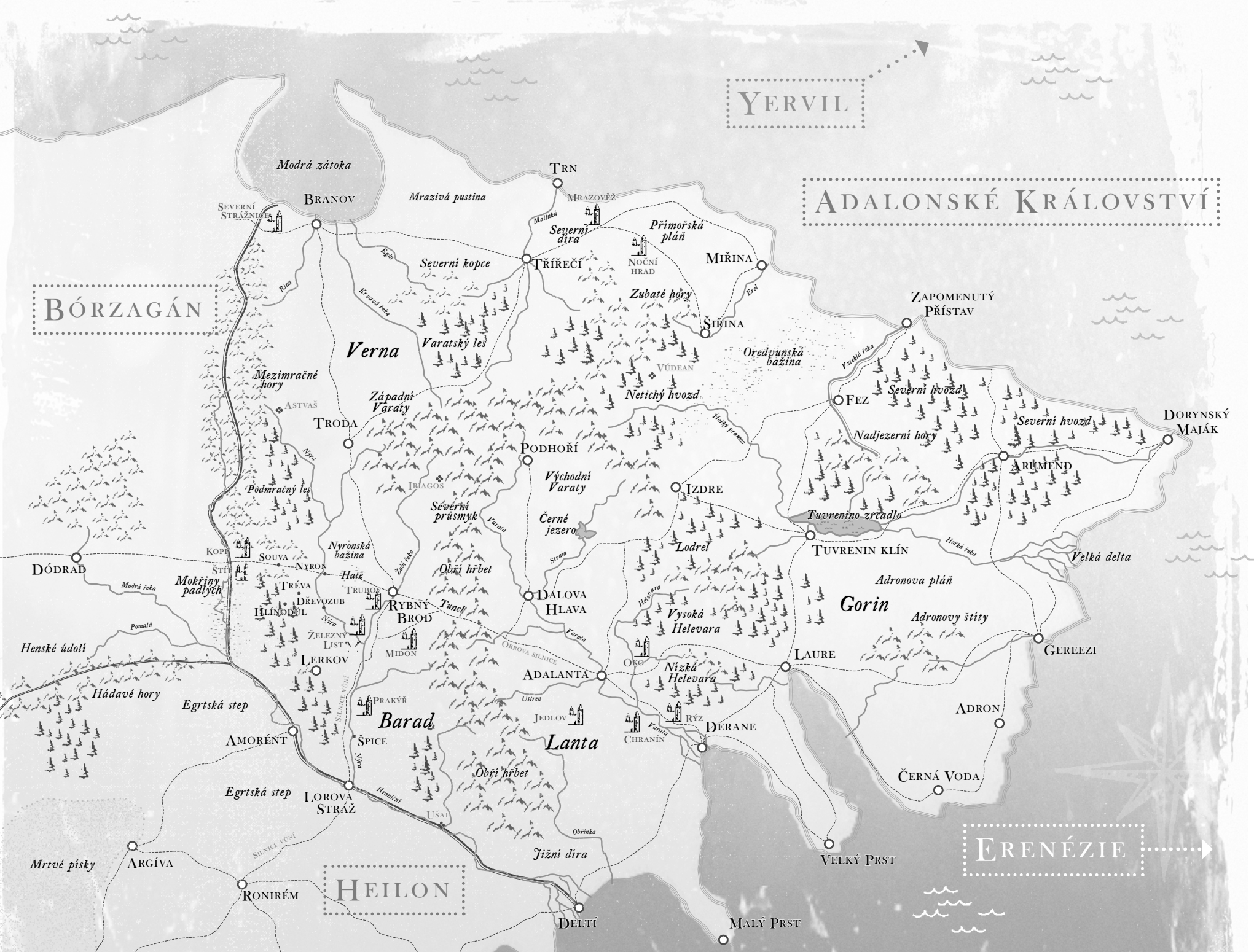
ISBN 978-80-275-1071-9 (PDF)

ISBN 978-80-275-1072-6 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1073-3 (MobiPocket)

Mému synu Jáchymovi.

YERVIL

ADALONSKÉ KRÁLOVSTVÍ

BÓRZAGÁN

ERENÉZIE

HEILON

Modrá zátoka

Mrazivá pustina

BRANOV

TRN

MRAZOVĚŽ

TRÍŘEČÍ

Primořská plán

MIRINA

SIRINA

ZAPOMENUTÝ PRÍSTAV

Verna

Severní kopce

Varatský les

Netichý hvozď

Oredyunska bažina

Mezimračné hory

ASTVAŠ

TRODA

Západní Varaty

PODHOŘÍ

Východní Varaty

IZDRE

FEZ

Nadjezerní hory

Severní hvozď

Severní hvozď

DORYNSKÝ MAJÁK

DÓDRAD

Mokřiny padlých

KOPČ

ŠTÍP

SOUVA

NYRON

TRÉVA

HLINODĚL

ŽELEZNÝ LIST

LERKOV

AMORÉNT

RYBNÝ BROD

MIDON

DALOVA HLAVA

ADALANTA

JEDLOV

RYŽ

DERANE

LAURE

VELKÝ PRST

ADRON

ČERNÁ VODA

GEREEZI

ADRON

ADRONOVY ŠTITY

ADRON

GEREEZI

ADRON

ADRON

ADRON

ADRON

Henské údolí

Hádavé hory

Egrtská step

AMORÉNT

Egrtská step

LOROVÁ STRÁŽ

SPICE

PRAKÝŘ

BARAD

UŠAI

BARAD

BARAD

BARAD

BARAD

BARAD

BARAD

BARAD

BARAD

Mrtvé písky

ARGIVA

RONIRÉM

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

HEILON

DELTI

MALÝ PRST

WELDÝS

Severní hrot

Weldýské moře

SVOBODNÉ LABUTÍ
OSTROVY

DROD

LART

HERLA

LORIN

FIALEN

Velrybí moře

ADALON

Mízná brána

Záliv Arun

Zátočka

Velrybí zátoka

ANHRAD

ZELEZIR

KRIZOHRADE

OSTRY

PUKLIN

DLAŇOV

PETISTROMOV

ZYONIN

Jižní hrot

Jižní hrot

FRAIA

MÉLINE

SLUNEČNÍ
PŘÍSTAV

HIVÉZBOKAP

PRÁVEZ

Norelské
vinice

Opáštěné hory

Hvozď táhla

Paláre

Havraní vrchy

Hvozď táhla

Opáštěné hory

Norelské
vinice

PRÁVEZ

HIVÉZBOKAP

SLUNEČNÍ
PŘÍSTAV

FRAIA

MÉLINE

Jižní hrot

ZYONIN

PETISTROMOV

DLAŇOV

OSTRY

PUKLIN

KRIZOHRADE

ZELEZIR

ANHRAD

Velrybí zátoka

Zátočka

Mízná brána

Záliv Arun

SVOBODNÉ LABUTÍ
OSTROVY

Weldýské moře

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

WELDÝS

Severní hrot

Prolog

Z oblohy se hustě sypal sníh. Vločky veliké jako nehet poletovaly všude a znesnadňovaly ve Ztracenovodě už tak složitou orientaci. Plameny pouličních pochodní syčely a třepotaly se; vypadaly jako zvířata bojující o přežití. Však jich také během večera spousta chcípla a teď visely v namrzlých měděných držácích černé a smutné, marně čekající na někoho, kdo by je znovu zapálil.

Neznat tuhle cestu nazpaměť, nejspíš by se ztratil. A to by mohlo být to poslední, co by se mu v téhle svinské zimě stalo. Pochyboval, že by mu nějaká dobrá duše otevřela dveře svého domu; ve městě se teď potulovalo víc žebráků a násilníků než kdy dřív a lidé byli nedůvěřiví. Jenže on cestu znal tak, že by mohl jít se zavázanýma očima. *Cesta za pitím je skoro stejně sladká jako cesta za láskou*, vzpomněl si na staré pořekadlo a usmál se. *Ale jen skoro...*

Ještě pořád cítil pod rukama teplé Ketemino tělo. Dokázal si vybavit každý detail — veliké hnědé oči, do jejichž hlubin se tak rád propadal, pihu na levém víčku, dlouhé vlasy v barvě slámy,

široké boky, které ho dráždily k nesnesení, nepříliš velká ňadra, a ty šikovné prsty, kterými mu dokázala dělat věci, pro něž by snad i zabíjel. Ach, ty její prsty... Už jen matně si vzpomínal, jak byla zpočátku neohrabaná, jak plaše se dívala, jak nevěděla, co má dělat. Ty časy už nadobro minuly.

Vítr mu zacloumal kápí a vehnal do obličejů hrst vloček. Přitáhl si plášť těsněji k tělu a klopýtal dál do Kovářské uličky, bořil se do sněhu, tápal rukama po zdech domů a málem upadl na namrzlých Dračích schodech. *A tohle všechno pro pár korbělů piva a řeči opilých přátel?* Znovu se mu před očima zjevila Ketema zarávající nehty do příkrývky. Na okamžik se zastavil a nejistě se obrátil. Do domu jejího otce bylo odsud blíž než ke Kosti. Takže co teď? Vrátit se do náručí milované ženy, nebo strávit večer popíjením s přáteli? Kdyby se nechal vést svou touhou, měl by jasno hned. Ale tady šlo o tradici. Už celé roky se přece scházejí v Kosti, každý poslední den v týdnu. Pokud někdy někdo vynechal, bylo to jen proto, že ho posedla horkost nebo silný kašel. Navíc má pro ně dnes novinu, kterou by se slušelo řádně zapít. *Bohové, připadal bych si jako zrádce.* Potlačil vidinu nahého Ketemina těla a pokračoval v cestě.

Když vešel do krčmy, horko a hluk ho málem porazily. Spokojeně se zasmál. Pakos vždycky myslel na teplo svých hostů i rodiny — ohniště s dýmníkem bylo vestavěno do stěny oddělující krčmu od jizby, v níž bydlel Pakos se ženou a dvěma dcerami. Oheň tak zahříval je i hosty. Ohnivé okénko, jak mu všichni říkali, mělo ale i jinou výhodu — daly se jím sledovat Pakosovy dcery, když se před spaním převlékaly. To už byla celá hospoda většinou opilá, a tak se co chvíli některý z hostů zvedl, aby si mohl patnáctiletá dvojčata dobře prohlédnout. Pokud to bylo v dobrém, šenkýř nebo jeho žena mu se smíchem vrazili pohlavek, měl-li ale ožrala příliš nemístné řeči, usadil ho hospodský pádněji.

„No konečně, Ede, holoubku, už jsem se bála, že tu dnes budou hoši bez tebe. Tumáš pivo.“

Než stačil poděkovat, odtančila Tallina jinam, obě ruce plné.

„Á, tamhle máme našeho vlka! Ach, bohové, vidíte ten šíp lásky trčící mu z hrudi?“ ozvalo se z rohu pisklavě a několik mužů se rozesmálo.

„Udělej si něco s hlasem, Dorone, za chvíli ti bude dvacet,“ houkl Edraen dobrácky na nejlepšího přítele a sundal si plášť. Když se posadil, pohladil oběma rukama desku stolu a poděkoval bohům za jídlo a pití, které dnes sní a vypije. Pak teprve zvedl hlavu. „Náš milý Koiha se snad musel zbláznit, víte vy vůbec, jak je venku?“

Odpovědí mu bylo pět připitomělych úsměvů a deset skelných očí.

„Samozřejmě že nevíte,“ pokýval hlavou naoko káravě. „Nevíte, protože tu nejspíš sedíte už dobré tři hodiny.“ Třískl korbelem o stůl a naráz ho vyprázdnil. Přece tu nebude jediný střízlivý blázen. V týdnu nepil, potřeboval mít hlavu čistou na práci. Tenhle zvyk měl po otci — i ten kromě poháru lehkého piva k večeři pil ve všední dny jen vodu.

„Nemít Ketemu, seděl bys tu zrovna tak,“ ušklíbl se Pirak.

„To nejspíš seděl,“ odpověděl upřímně. „Ale naštěstí Ketemu mám, a to ze mě dělá nejšťastnějšího člověka na světě. Nyvoro, dones mi ještě pivo, prosím,“ požádal jedno z dvojčat, které se právě přitočilo k jejich stolu.

„Pro tebe všechno, vlčí rytíři,“ usmála se na něj a jemu se při pohledu do těch jiskřících očí udělalo slabo.

Nyvora a Leisa byly od sebe k nerozeznání. Tytéž hnědé vlasy, tytéž obličejové plné jemných pih, tatáž ňadra, co jim překypovala z pevně utažených kožených šněrovaček. Při pohledu na ten dar od bohů pocítil Edraen lehké bodnutí závisti. Ketema byla sice nádherná, ale prsa neměla v porovnání s dvojčaty skoro žádná. *Nemůžu mít přece všechno*, pokáral se v duchu. ňadra zdědila dvojčata po matce, stejně jako odzbrojující úsměvy. Způsob jednání s hosty — totiž to, že jste měli po první větě pocítit, že jste nejdůležitějším člověkem v jejich životě — je už matka musela naučit a dcery ho dovedly k dokonalosti.

„Neříkal jsi něco o tom, že z tebe Ketema dělá nejšťastnějšího muže na světě? Ede?“

„Co?“ odtrhl konečně zrak od dívčina zadku.

Muži kolem stolu vyprskli smíchy a začali tlouct poháry o stůl.

„Je nejšťastnější, jen dokud se mu před očima nezahoupou Nyvořiny kozičky,“ popíchl ho Toffar.

„Když jsem se v Kovářské uličce rozmýšlel, jestli jít za vámi, nebo se otočit a vrátit se ke Ketemě,“ pronesl Edraen v hraném zamyšlení, „měl jsem se možná rozhodnout jinak. Jenže,“ zvýšil hlas, protože Doron se užuž nadechoval, „pak jsem si uvědomil, že je potřeba to zapít.“

„Co je potřeba zapít?“ zeptal se s chápavým úsměvem Rag, kterému věci vždycky docházely rychleji než ostatním.

Edraen se zazubil.

„Co je potřeba zapít?“ zahalekal Doron a chytil ho za rameno. „Že bude svatba?“

Edraen se usmál ještě víc a přikývl.

Muži kolem stolu propukli v jásot. Znovu začali bušit korbely do stolu, tentokrát ale bez jakýchkoli zábran; pivo šplíchalo na stůl a kapalo na podlahu, kde zatékalo do spár mezi prkny.

Zpoza rohu se vynořila Tallina a zůstala stát s rukama v bok. „Co má tohle být, holomci, chcete nám snad rozmlátit stůl?“

„Náš malý Ed se bude ženit,“ zapištěl Doron Thar a plácl ho po zádech tak silně, až se z toho Edraen rozkašlal. Těžko říct, proč bohové jeho příteli nadělili ten směšný hlas, ve všech jiných ohledech byl Doron úplně normální muž s úplně normálními schopnostmi.

Tallinin obličej rozčísł široký úsměv, ačkoli... *Je to náznak smutku, co vidím?* S rozpřaženýma rukama k němu popošla, aby ho objala. „Ať vám bohové dopřejí šťastný a dlouhý život, holoubku,“ pronesla, když mu dávala polibek na čelo. Edraen nevěděl, jestli se mu to nezdá, ale otrlá šenkýřka mu přišla dojatá.

„Díky, Tallino.“

„Jen... Nyvora bude smutná.“

„Cože?“

Tallina si ho podržela na délku paží a podezřívavě si ho prohlédla. „Copak ty to nevíš?“

Edraen zavrtil hlavou a připadal si jako pitomec.

„Myslí si na tebe už dobrý rok. Ale co už, je to její chyba, že ti dodnes nic neřekla. Hlavně abyste byli s Ketemou šťastní.“ Přimhouřila oko. „Přinesu něco k pití, co říkáš? Na náš účet, hm?“

Zavířila sukní a byla tatam. Edraen zůstal stát jako opařený, ale Pirak mu nenechal příliš času k přemýšlení, uchopil ho za ramena a stáhl ho zpátky na lavici.

„Tak povídej, zatraceně, jak to bylo!“

A tak povídal. Vyličil jim, jak požádal starého kupce Čarmu o ruku jeho dcery. Čarma byl trochu překvapený, ale souhlasil téměř okamžitě, vždyť Ketemě bylo sedmnáct a beztak by ji v brzké době čekala svatba. Edraen sice nebyl kdovíjak majetný, ale Čarma věděl, že je schopný a přemýšlivý, a že pokud může někdo jeho dceři zajistit slušné zacházení a dobré živobytí, pak je to on.

Během jeho vyprávění se k nim přitočila Nyvora s podnosem plným rohů a velikým hliněným džbánem. Když na ni Edraen pohlédl, na kratičký okamžik měl chuť hodit celou svatbu s Ketemou za hlavu — dvojčata byla opravdu krásná, a zatímco Leisa byla náladová a čas od času se utrhovala na hosty, Nyvora se k nim vždycky chovala příjemně. Proč jen mu za celou dobu nenaznačila, že po něm touží, že ho chce? Vždyť tu byl týden co týden, a pokud to trvalo rok, jak tvrdila Tallina, měla desítky příležitostí. Vzápětí ho svázal silný pocit viny, to když si představil Ketemu, jak leží doma na lůžku a ve světle svíčky si s úsměvem prohlíží jednoduchý stříbrný prsten, který jí dnes daroval. *Bohové, co je to se mnou?* Pocity s ním cloumaly jako vítr s kusem pergamenu. Odjakživa byl zvyklý mít v hlavě všechno pěkně srovnané, pro pochyby a nejistoty mu v ní nezbývalo místo. Ale dnes se cítil podivně, jako by mu mysl cosi nahlodávalo. A během večera to sílilo. Potřásl hlavou.

„Matka říká, že medovina se u nich ve vesnici vždycky pila z rohů,“ vysvětlovala Nyvora, zatímco jim rozdávala leštěné rohy

s kovovými okraji. „Musíte zkrátka pít, dokud nebudou prázdné, protože položit je nemůžete.“ Potom se podívala přímo na Edraena. Měla zarudlé oči, nebo se mu to jen zdálo? „Prý se budeš ženit.“ Pokusila se usmát, ale z toho jindy dokonalého úsměvu vyšel jen nehezky škleb. Přikývl, protože v krku mu docela vyschlo. „Pak ti přeju, aby nad vámi Bratři drželi ochrannou ruku a obdarovali vás spoustou zdravých dětí. Na,“ podala mu naplněný roh. „Pij na její zdraví.“ A aniž by počkala, až to udělá, popadla podnos a zmizela.

„Díky,“ šeptl Edraen a díval se jejími vlajícími vlasy. Měl nepříjemný pocit, že Nyvořina slova byla všechno, jen ne upřímná.

„Tak tedy,“ přerušil Doron trochu nejistě napjaté ticho, které po jejích slovech zavládlo, „přijíme si na našeho přítele a jeho budoucí ženu. Edraene Borovici, myslím, že budu mluvit za všechny tady, když ti řeknu, že jsi ten největší blázen pod sluncem.“ Kolem stolu zahučel smích a Doron konečně našel obvyklou jistotu, kterou odjakživa vyvažoval pisklavost svého hlasu. „Vždyť ti není ani dvacet, jsi mistr větve stavitelské, zatímco my ostatní se za svými tituly stále ještě pachtíme, a místo abys uléhal každý večer s jinou ženou, vybereš si na zbytek života tu první, kterou potkáš. Nu, nakonec je to tvoje volba. Tak ať vám bohové požehnají, příteli, máme tě zatraceně rádi, věř, nebo ne.“

„Ať vám požehnají!“ připojili se se smíchem ostatní a šest rohů se srazilo nad stolem.

Ať nám požehnají, pomyslel si Edraen, když několika mohutnými loky vyprázdnil celý roh najednou. Doron měl pravdu, skutečně si vybral první, kterou potkal, ale jen proto, že byla tak dokonalá. S Ketemou si vyhovovali takřka ve všem a bezmezně se milovali. Když občas přemýšlel o jejich budoucnosti, vždycky se mu nakonec vybavili otec s matkou. To, jak dokázali žít bez hádek a zbytečných rozepří. Vzpomínal, jak často se otec matky dotýkal, jako by byla jemné peříčko, které nechce poničit. A jak se naopak matka k otci tiskla, jako kdyby se bála, že přijde prudký víchř, který ji od něj navždy oderve. Nevybavoval si, že by kdy zažil silnější lásku než mezi těmi dvěma. *Také bych to tak za dvacet let chtěl.*

„U Kastova jazyka, jestli tohle není nejlepší medovina, jakou jsem kdy pil!“ vybuchl již notně opilý Iurv.

„Jistě že je,“ odpověděla Nyvora, která se zničehonic znovu objevila u stolu. „Matka si ji šetří pro lepší hosty.“ Vzala Edraenovi roh z ruky a dolila mu. „Na tvoje zdraví, můj vlčí rytíři,“ naklonila se k němu s přimhouřenýma očima a podala mu po okraj naplněný roh. Edraen ucítil zvláštní napětí, které vůbec nebylo v souladu s tím, o čem před chvílí přemýšlel. Nešlo jen o to, že ho Nyvora silně vzrušovala, to ostatně všechny muže, co s ním seděli u stolu. Dívka se ale chovala zvláštně, jinak než obvykle a jeho to mátlo. Ještě nikdy se mu takhle nepodbízela. Jako by se o něco snažila, jenže o co? Vždyť přece ví, že se bude ženit.

Čert to vem, pomyslel si nakonec. Dnes jsem tu proto, abych zapil svou svobodu, a ne abych přemýšlel o nesmyslech. Zaklonil hlavu a prolil si zlatavý nápoj hrdlem.

„Kdy bude svatba?“ zajímal se Rag. „A kde?“

„Kde? Přece ve svatyni, ty chytráku,“ zablábolil Iurv a dolil si.

Rag se zasmál a mávl nad ním rukou. „Ztracenovoda, nebo Dvojhradbí?“

„O tom jsme zatím nemluvili,“ přiznal Edraen. „To víš, že bych byl pro Dvojhradbí, byla by to skvělá příležitost podívat se zase jednou domů. Jen nevím, jestli by se Ketema chtěla trmáčet takovou dálku.“

„Buď se bude trmáčet ona, nebo tvoji rodiče,“ poznamenal Doron. „Už jsi jim o té novině napsal?“

„Vždyť jsem se vyslovil dnes!“ Byla ale pravda, že se nemohl dočkat, až zítra usedne k pergamenu a zpraví matku, otce i obě sestry o svém štěstí. A ještě víc se nemohl dočkat, až je všechny na svatbě obejmě. *Vždyť jsem je neviděl rok a půl, bohové, uvědomil si zděšeně.*

„Pravda.“ Doron Thar popadl džbán a počkal, až Edraen nastaví roh. „Dneska pijeme při výjimečné příležitosti, příteli, a to znamená jediné — opiješ se tak, jak se náš nejmilejší král Dar opíjí každický den.“ Při poslední větě ztlumil hlas, ale výbuch smíchu

už zase otrásl celou hospodou. Mladý král byl mezi obyčejnými lidmi vděčným tématem. Z jeho vášně pro víno si všichni tropili žerty, nemálo historek s ní spojených totiž z Měsíčního hradu uniklo. Skutečnost, že místo Železorukého usedl na trůn neschopný spratek, ale lidé přijímali s nelibostí. Edraen nechápal, jak je možné, že Dar'Hyse agarhen nezabil, nechápal, čím si takový idiot vysloužil čest být králem Erenézie. Jediné, co s tím ale mohl dělat, bylo upít medoviny a zatemnit si mysl.

Začínala se mu motat hlava. *Ksakru, je to ale silné pití*, pomyslel si a najednou se mu chtělo smát. Dopil roh a nalil si další.

Tak to pokračovalo celý večer. Muži kolem stolu byli čím dál opilejší a čím dál hlučnější. Netrvalo dlouho a Iurv se sesunul z lavice pod stůl na slámu, kde vzápětí usnul. Nikdo se tomu nedivil, stalo se to skoro pokaždé. První džbán medoviny zmizel, stejně tak druhý, třetí, čtvrtý a pátý. Edraen ještě nikdy v životě tolik nepil. Bylo mu lehké u srdce a nemohl se nabažit nenápadných doteků Nyvory, která si k nim v průběhu večera přisedla. Cítil, jak se v něm zábrany bortí. Připadala mu hezčí než kdy dřív, dolévala mu roh, kdykoli ho dopil, a celý večer ho svlékala očima. Jednou se vyděsil, až sebou celý škubl — to když se přistihl, že na dlouhou dobu dočista zapomněl na Ketemu i na svatbu. Stačilo ale, aby ho Nyvora pohladila po tváři a zeptala se, jestli se mu něco stalo, a klid se mu vrátil stejně jako předchozí opojení. Pak už si na Ketemu ani nevzpomněl.

Když si znovu uvědomil sám sebe, byl úplně nahý a klečel dívce mezi silnými stehny. Ani Nyvora na sobě neměla jediný kousek oblečení. Nevěděl, kde je, nevěděl ani, jestli je večer, nebo už noc. Všude byla sláma, bylo tu cítit dobytek a vedle nich hořela olejová lampa. Cítil touhu tak silnou, že s ní vůbec nedokázal bojovat. Nyvora si ho přitahovala k sobě a cosi mu šeptala a on se neměl jak bránit. Něco mu říkalo, že tohle nesmí, snad kvůli něčemu

nebo někomu, ale v hlavě měl dočista vymeteno. V tu chvíli pro něj neexistovalo nic jiného než Nyvora. Hladil ji po bocích a stehnech a chystal se pokračovat výš, k těm nádherným řadům, která se konečně osvobodila ze sevření látky a kůže.

Pak se mu vidění začalo rozmazávat. Bezradně zamával rukama, jako by chtěl ze zorného pole odehnat hejno dotěrných much, ale bylo to k ničemu; dívčino nahé tělo tmavlo a tmavlo, až nakonec docela zmizelo. Edraen zůstal dočista slepý. *A nejen slepý*, pomyslel si vyděšeně, zatímco mu srdce tlouklo až v krku. I šustění slámy totiž sláblo, až utichlo úplně. Veškerá opilost z něj spadla a zůstala jen nepopsatelná úzkost. Neodvažoval se pohnout, matně si vybavoval, že před chvílí spatřil hromadu slámy a vedle ní hořící lampu.

Potom se mu zrak i sluch začaly pomalu vracet. Zaslechl někoho mluvit, nejspíš ženu, slovům ale nerozuměl. Před očima se mu začal rýsovat obličej jakési stařeny, obraz se ale celý podivně vlnil, jako by byla pod vodou. Obrisy byly čím dál ostřejší, dokud nezůstal hledět do povědomé ženské tváře. Tu modř jejích očí nemohl nepoznat, přesto ale v první chvíli odmítal přijmout, co viděl — hlavu plnou šedivých umolousaných pramenů, ztrhané rysy, obličej vychrtlý na kost, šílenstvím pokřivená ústa s chybějícími zuby, přeražený nos. Žena dýchala rychle a přerývané a on slyšel jasně a zřetelně každý šelest jejího dechu, viděl každou její drobnou vrásku mnohokrát zvětšenou — jako kdyby mu někdo přičaroval psí sluch a orlí zrak. Z mihotání stínů na jejím obličejí bylo zřejmé, že někde poblíž hoří oheň, jinak ale byla všude kolem ní tma.

Potom žena zasípěla: „Jsi tam? Slyšíš mě? *Žiješ?*“ Hlas měla slabý, šustil jako kůže starého člověka.

Edraen neměl nejmenší tušení, jestli ho vidí, ale protože nebyl schopen slova, zmohl se jen na přikývnutí.

Viděla ho, protože se její bolestí zkřivenou tváří na okamžik mihlo cosi jako úsměv, pěkné to ale nebylo ani trochu. „Poslouchej mě dobře, můj Ede. Všichni...“ Nedořekla, místo toho jí z očí

vytryskly slzy. Vykřikla bolestí, chvíli se kývala dopředu dozadu, nakonec se ale ovládla. „Všichni jsou mrtví a pro tebe... pro tebe si jde... si jde... Gardian. Gardian poslal svoje psy. Utíkej, synu. *Utíkej!* Já... já už nemůžu, nevydržím, už *ne!*“

Matka se odmlčela a pevně stiskla víčka. Potom znovu vykřikla a vytřeštila na něj oči. Ty už ale nebyly modré jako letní obloha. Zčernaly do barvy obsidiánu a uprostřed nich hořely tenké rudé kroužky pulzující v rytmu tlukotu jejího srdce. „Musím... zabít...“ vydechla poslední slovo, zatímco jí po tvářích tekly slzy. Pak obraz zmizel.

Kolem něj se znovu zhmotnila stodola a do uší se mu zaryl Nyvořin křik. Dívka s ním třásla jako zběsilá, jak se ho snažila probudit. „Ede, tak Ede, slyšíš?“

„Pust!“ vykřikl a odhodil ji do sena. Zatal ruce v pěst a zařval do nočního ticha. Hlava se mu motala a třeštila bolestí, když se bez přemýšlení zvedl a na nejistých nohou vyšel ven. Mráz do něj uhořel, ale on to nevnímal. Krok za krokem se brodil čerstvě napadaným sněhem a hořké sliny mu odkapávaly z úst. Narazil do zadních dveří krčmy, prudce je otevřel a vpadl dovnitř. Jen matně vnímal, že je stále plná lidí. Všichni ztichli a zírali na něj jako na zjevení.

Doklopytal doprostřed místnosti a zůstal tam stát nahý a bezradný. „Matko,“ zašeptal a cítil, jak se mu vypítá medovina dere jícnem vzhůru. Potom spatřil obličej Dorona Thara a vedle něj tvář Talliny, ale co na něj ti dva křičeli, nerozuměl. Padl na kolena, jelikož se na třesoucích se nohou už nedokázal udržet. Klečel uprostřed krčmy a v hlavě mu stále dokola kroužila jediná věta.

Všichni jsou mrtví.

Deset krajin

V Duhovém sále panovalo ticho. Byl konec rezece a babí léto za okny vyčarovalo další z teplých dnů. Tady ale teplo nebylo, kamenné stěny byly chladné po celý rok. Bledé sloupoví hrálo díky čarokamenům v oknech všemožnými barvami. Dar’Hyse, krále Erenézie a ochránce šestnácti krajin — nebo alespoň dříve jich šestnáct bylo —, pohled na tu krásu nedojímal. Mnohem víc ho zajímala klesající hladina vína v jeho číši.

Ticho se prodlužovalo a on věděl, že by měl konečně začít, zoufale se mu ale nechtělo. Celá ta záležitost s napadením Adalonu ho nesmírně obtěžovala. Vytrhla ho z jeho rutinního života a nutila ho přemýšlet. *Kéž by moje zpropadená tetička nikdy nenapsala. Kéž by se plachetnice s dopisem potopila. Kéž by si posel ze Dna Háku srazil vaz při pádu z koně.* Nic z toho se ale nestalo. Darala poslala dopis, jakýsi bezvýznamný kapitán ho převezl přes Tórské moře a ještě o něco bezvýznamnější jezdec ho přivezl do Ztracenovody.

Dar’Hys do sebe obrátil zbytek vína. Natáhl ruku a sloužící mu okamžitě dolil. Dobře věděl, že umění rychle doplnit královu

prázdnou číši mu zajistí jeho přízeň mnohem spíš než cokoli jiného. Dar’Hys ocenil jeho pohotovost zamručením, napil se a mlaskl.

Král Erenézie před necelým měsícem oslavil dvaadvacátý rok narození, svým vzezřením ale působil, jako by mu bylo nejméně o deset let víc. Černé vlasy měl dlouhé a nestříhané, visely mu v umolousaných pramenech až do půli zad. Připomínaly spíš vlasy žebráka než krále. Šedivé oči, odvěký znak rodu Hysů, měl zapdlé a rýsovaly se mu pod nimi temné kruhy — jako kdyby několik nocí nespal. Což nebylo zas tak daleko od pravdy. Od chvíle, co dorazila Daralina zpráva, trávil král ještě o něco víc času mimo hrad v Tureanině nevěstinci či s přáteli v některém z lepších zájezdních hostinců. Dole ve městě nemusel čelit vyčítavým a odsuzujícím pohledům své matky a sestry. Xima si podobné chování nikdy nedovolila — až na to jediné vzplanutí toho osudného večera, kdy dorazil posel, byla krotká jako beránek a plnila každé jeho přání. Ale matka a Aleia nešly pro pokárání nikdy daleko. A Dar to nesnášel. Nevěděl, jak se chovat, jak na jejich výtky důstojně reagovat, a tak to vždy skončilo tím, že začal křičet a vztek se, až mu před očima naskakovaly rudé skvrny. Každou takovou hádku zakončil stejně — opil se do němoty. Pod Měsíční cestou podobné problémy řešit nemusel.

Posly vyslal do všech krajin hned toho dne, kdy se dozvěděl o strýcově smrti. Dar sám by s tím zas tolik nespěchal, ale matka na tom trvala. A tak ze Ztracenovody vyrazily dvě desítky jezdců do všech řídicích měst. I do těch za Foltarýnou, která nyní patřila i s celými krajinami Čerogoru.

„Je mi jedno, co stojí napsáno na nějakém pergamentu,“ okřikla ho tehdy matka, když jí přikázal posledních pět listů spálit. „Myslíš, že se ti lidé cítí jako Čerogorci jen proto, že jejich území teď patří Čhor-Lenovi? Jsou a budou to *naši* lidé, a ty bys na to měl pamatovat!“

Dar se s ní dál nepřel. Nikdy se nesmířila s tím, že postoupil posledních pět krajin svému tchánovi. Kníže Čhor-Len mu na

oplátku dal za ženu svoji dceru a pak společně sepsali smlouvu, ve které se mimo jiné dohodli, že si vzácný kov ze stříbrodolských nalezišť budou dělit rovným dílem. Dar na to tehdy přistoupil, říkal si, že pro šestnáct krajin bude polovina stříbra bohatě stačit. Vždyť Erenézie neměla jen Stříbrodůl, disponovala i dalšími doly, i když ne tak výnosnými.

A teď mi zbylo deset loajálních krajin včetně mé vlastní. Otec by nejspíš zaplakal, ale co se dá dělat...

Pomalou přejížděl očima po devíti krajeprávcích, kteří seděli na obyčejných židlích pod podestou s trůny. Spokojeně se tvářil pouze Sadran Gardian, pán jedenácté krajiny. Dar se na nejlepšího přítele unaveně usmál. *Alespoň jednoho z vás vidím rád.*

Konečně promluvil: „Vítejte, mí krajeprávci. Musím vás pochválit za rychlost, s jakou jste se dostavili do hlavního města.“

„No konečně,“ zabručel pán Ugaren, krajeprávec z Křižohradu. „Už jsem se obával, že Tvému Veličenstvu zamrzl jazyk v ústech.“

Dar se zamračil. „Snad aby sis dal pozor na ta svá, Ugarene, hovoříš s králem.“

„Ano, to vidím,“ ukázal tlustoch prstem na hysgaaru, prastarou korunu Hysů, spočívající Darovi na hlavě. Byla těžká a její nošení nebylo nic příjemného, ve chvílích, jako byla tato, ale Dar rád dával na odiv, kým skutečně je. Koruna byla vyrobená z nejčistšího sorliyského zlata. Z kroužku obemykajícího královskou hlavu vyčnívalo jednadvacet ostnů; jeden z nich, ten nad čelem, byl delší než ostatní. Každý ostn byl ozdoben třemi velkými drahokamy — smaragdy, rubíny, safíry —, jen na tom nejdelším zářily tři pravé diamanty velikosti švestkových pecek. Hodnota klenotu byla pro smrtelníka nepochopitelná, a právě to Dara nesmírně vzrušovalo.

„Tuhle korunu jsem na Tratově hlavě nikdy neviděl. Je to hysgaara, že? Bohové. Nebolí tě z ní hlava, chlapče?“ optal se zvědavě Ugaren a naklonil hlavu na stranu.

Dar přimhouřil oči. „Už nikdy mi neříkej *chlapče*. Varuju tě, pane Ugarene. Tvá slova rozechřívají led, na kterém stojíš. Dej si pozor, aby ses neprobořil.“

„Och, a navíc je ještě básník! Budu s tebou hovořit, jak budu chtít, Dare. Nejsi v pozici, ve které bys mi mohl vyhrožovat, na to mě příliš potřebuješ. Ale k věci. Proč jsi nás sem pozval? Proč jsme se museli hnát takovou dálku? Tvůj dopis zněl nanejvýš naléhavě.“

Dar byl v pokušení nechat ho uvrhnout do tmavé kobky pod hradem. Takhle s ním nesmí mluvit nikdo. Rychle zaplašil námitku tichého vnitřního hlasu, že jeho sestra s ním jinak ani nemluví a on s tím nedokáže nic udělat. Tepalo mu na spáncích a už málem zavolal strážce, když si uvědomil, že má Ugaren pravdu. *Nemůžu si dovolit ztratit i Středolinu. Krajínu obchodu, ve které se kříží dvě hlavní kupecké cesty a skrz níž vede cesta k Čhor-Lenovi. To by byl můj úplný konec.*

„Dobrá tedy,“ řekl odměřeně. „Poslal jsem pro vás kvůli tomuhle.“ Z váčku u pasu vylovil svitek pergamenu. Rozložil ho a přečetl:

„Tento list píše Darala, královna Adalonu a princezna Erenézie, Dar’Hysovi, synu Trat’Hysovu. Věz, synovče, že přes Nekončící pisky přišel nepřítel silnější než my. Silnější než Adalon, silnější než Bórzagán, silnější než Palária. Velký král Tremlin Terocén se mu postavil u Širokého brodu a padl s celou svou armádou. Opevnila jsem se v Adalantě a budu se bránit za hradbami. Totéž jsem poručila všem našim řídícím městům. Žádám tě o pomoc, Dare. Pošli svou armádu. Spojenými silami snad můžeme nepřítel zastavit. Pokud to neuděláš, my padneme a ty budeš další v řadě. Tak ti pravím a tak i bude!“

Stejně jako tehdy v noci i dnes po přečtení těch několika vět zavládlo ticho. Dar si nedělal žádné iluze o tom, že by krajeprávci slyšeli tu zprávu poprvé. Většina z nich už nějakou dobu ve Ztracenovodě pobývala; čekalo se na pány nejvzdálenějších krajín. Dar nehodlal ztrácet čas tím, že by o útoku na Adalon mluvil s každým příchozím zvlášť. Chtěl to říct pouze jednou a všem — a to dnes. Na druhou stranu mu bylo jasné, že se ta novina po Měsíčním hradě musí šířit jako požár. A že si krajeprávci dávno zjistili, proč je Dar’Hys pozval. Několik z nich se teď naklonilo dopředu a Sorlind, pán Mořštné, vyskočil na nohy, až převrhl židli.

Zdá se, že ty sis okolnosti svého pozvání zjistit nestihl...

„Jakže?“ vyhrkl. „Kdy ten dopis dorazil, Veličenstvo? Tedy, omluv mne, prosím...“ Zvedl židli a posadil se, zděšený z jeho očí ale nezmizelo.

Dar se na něj nezlobil. Dobře si pamatoval, jak reagoval on sám, a navíc měl Sorlinda docela rád. Byl jedním z mála, z něhož nevyzařovalo pohrdání.

„Zhruba před měsícem.“

„Před měsícem,“ zašeptal nepřítomně Ogleas z Pukliny.

„Starý Terocén je tedy mrtev. Nemůžu tomu uvěřit,“ zavrtěl hlavou Gredhurd ze Dna Háku. „Byl sice trochu vulgární, to ano, ale jinak moc milý. Když naposledy připlul do Erenézie, uspořádal jsem pro něj ve svém paláci hostinu.“

„To je sice zajímavé, můj příteli,“ řekl měkce Ugaren a položil svému sousedovi ruku na rameno, „ale mluvmе spíš k věci.“ Namáhavě vstal, povytáhl si opasek a pokročil blíž k trůnu. „To je jediný dopis, který přišel? Nic dalšího nevíš, Veličenstvo? Kdo je ten strašný nepřítel, jak vypadá, jaké má zbraně? A kdo teď vůbec Adalonu vládne? Snad ne Darala? Je to žena, bohové! Terocén měl přece syny, několik synů.“

„Falida, Dolta a Rohena,“ pronesl krajeprávec z Anhradu, tvrdý válečník Benek Obén. Byl vysoký a měl dlouhé světlé vlasy zapletené do pevného copu.

„Ano, to je ono,“ přikývl Ugaren. „A ti jsou teď kde?“ zeptal se Dara. „Doufám, že s matkou v Adalantě.“

„Falid a Dolt jsou mrtví,“ pronesl ponuře Dar, „a Rohen je malý kluk.“

„Bohové,“ zašeptal Gredhurd. „Copak oni byli s Tremlinem u Širokého brodu? Žádný král by přece do bitvy nevzal všechny své vlády schopné potomky!“

Dar se ušklíbl. „Je vidět, že jsi během hostiny ve svém paláci mého strýce dostatečně nepoznal. Byl všechno možné, jen ne opatrný. Tremlin je jako splašený kuň, říkával můj otec, a je jen otázkou času, kdy ho osedlá jezdec, kterého nedokáže vyhodit ze sedla.“

Strýc si byl odjakživa jistý svou neporazitelností, vzal do bitvy s sebou jak Falida, tak Dolta. Domů se už nevrátili. Do Adalanty byly poslány dvě hlavy — Tremlinova a Doltova. Co se stalo s Falidem, nikdo neví. Možná ho drží jako rukojmí, možná jeho hlavu na bojišti zkrátka jen nenašli.“

Zaznělo šeptání modliteb.

„Dostal jsi tedy druhý dopis?“ ozval se konečně Gardian. Jeho medový hlas se rozlil sálem jako teplá voda.

Dar si už začínal říkat, zda se vůbec do rozpravy zapojí. Pohlédl do klidné tváře rámované žlutými vlasy. Sadran vypadal, jako by ho zpráva vůbec neznepokojila.

„Ano, ještě jeden.“

„A co v něm stojí, k čertu?“ zahřměl Ugaren a dupl nohou jako navztekané dítě.

Nemůžu si dovolit znepřátelit si Středolinu, zopakoval si Dar třikrát, než vytáhl druhý dopis. Četl: „Synovče, s Adalonem je zle jako nikdy dříve. Do královského paláce byly doručeny dvě hlavy. První patřila mému milovanému muži Tremlinovi a druhá mému milovanému synu Doltovi. Co se stalo s Falidem, netuším já ani nikdo jiný. Nejspíš je ale také mrtvý, poněvadž si v případě Rohatých, jak jsme těm krvelačným divochům začali říkat, neumím představit jediný důvod, proč by Falida nechávali naživu. O vyjednávání nemají ti barbaři nejmenší zájem; vše si berou silou. Jediný mužský potomek, který zbyl, je tvůj bratranec Rohen. Žel bohům, v jeho tvářích se neobjevily Tremlinovy agarheny. Nejsou ani v tvářích Dolta. Kam se tedy poděly? Vypařily se snad? Zmizely v zemi? Anebo Falid žije a agarheny s ním? Ne. Je tu ještě jedno vysvětlení — někdo z nepřátel je vyřízl z Tremlinových tváří a sám se stal králem. Copak ale může být nějaký barbarský cizák králem Adalonu? Nemyslím, že by v takové situaci platilo odvěké pravidlo vítěze. Vždyť ani nevíme, s kým máme co do činění. Jediné, co se k nám zatím doneslo, je, že nepřátelé jsou nelidsky silní, rychlí a hlavně organizovaní. A že disponují zbraněmi plivajícími oheň, o nichž jsme nikdy neslyšeli. Prý postupují Adalonem jako nůž máslem. Čelí

jim pouze osamělé skupinky o několika stech bojovnících, které ale nad sebou nemají autoritu, jež by z nich dokázala vytvořit větší armádu. Z toho nepřítel těží. Bojím se, Dare. Jediné, co mi skýtá útěchu, je, že Adalanta a celá Lanta a Gorin jsou prozatím v bezpečí. Mezi námi a nimi stojí Obří hřbet, Varaty a Zubaté hory. Tunelem nikdy neprojdou, o to se postarám. A na severu, na Přímořské pláni, stojí několik pevných hradů, kterým jsem poslala několik tisíc jezdců. Ani tamtudy by tedy neměli proklouznout. A i kdyby prošli, zastaví je Oredvunská bažina. Co ale bude se západní částí Adalonu, s Baradem a Vernou, to nevím. Začínám se bát, že ji Rohatí celou obsadí. Prý zotročují lid. Ty, které nedokážou upotřebit, vraždí. Bohové. Jak se něco takového mohlo stát?

Synovče, znovu tě vyzývám, abys mi poslal několik tisíc svých mužů. Kdo ví, kam se nepřítel vydá, pokud padne celý Adalon. Pomoz mi zničit ho zde u nás, a nebudeš muset přihlížet tomu, jak barbaři vypalují tvá města, kropí krví tvou půdu a znásilňují ženy tvé země. Toto je volání o pomoc. Ve jménu tvého otce a mého bratra, pomoz nám, Dare.

Podepsána královna vdova a regentka Adalonského království Darala.“

„U Krenových koulí!“ vybuchl Ugaren, když Dar dočetl. „Veličenstvo, co má tohle znamenat? Co je to za armádu? A kde se vlastně vzala? Kolik jich musí být, když ta ženská předpokládá, že dokážou obsadit Barad a Vernu? To přece nemůže být pravda! Adalon je obrovský, má tisíce, desetitisíce vojáků, co je to s nimi, zatraceně?“

„Ta ženská je moje teta, Ugarene, a je velice schopná,“ odvětil Dar, zatímco sledoval, jak teče rudé víno ze džbánu do jeho číše. Začínal cítit lehkou opilost, a to byl pocit, který miloval. Roztáhl rty do mírného úsměvu. „Má vlastnosti, o kterých by se tobě mohlo leda zdát,“ pokračoval směrem k Ugarenovi, když se napil. „Co se týče tvých otázek, vím toho stejně jako teď ty. Ty dva dopisy jsou jediné, co se ke mně dostalo. Jen Bratři vědí, jak to teď v Adalonu vypadá.“

„Omluv mou troufalou otázku, králi, ale poslal jsi zvědy?“ zeptal se Obén.

Dar se zakabonil. *Ptáš se stejně hloupě jako Turulek a Flacibor.* Světlovlasy válečník se choval úslužně, Dar ale dobře věděl, že za mírnou tvář se skrývají zabijácké schopnosti asasína. Rod Obénů byl vyhlášený svým uměním boje po generace.

Dar se pousmál. „Zvědy na jiný světadíl? To by nemělo význam. Myslím, že se všechno, co potřebujeme vědět, brzy dozvíme z dalších Daralíných dopisů.“

„Význam by to mělo ten, Veličenstvo,“ promluvil poprvé Floberind, krajeprávec Svázané země, „že by ses dozvěděl podrobnosti o těchhle takzvaných Rohatých přímo od svých nejdůvěryhodnějších mužů. Mohl bys připravit obranu pro případ, že by... inu, došlo k nejhoršímu.“ Floberind byl dozajista nejstarší z přítomných krajeprávců. Stříbrný plnovous mu padal až na břicho a hlava byla holá jako vejce, jinak ale vypadal při síle.

Dar se nedůvěřivě usmál a přimhouřil oči. „Vy si skutečně myslíte,“ ukázal prstem od prvního k poslednímu, „že by se ti tupí barbaři mohli dostat přes Tórské moře? Když přišli po svých přes poušť? Když nemají žádné lodě? Bojíte se, že srazí na kolena celé to obrovské království?“

„Říkáš tupí barbaři, Veličenstvo, přitom o nich víš jen tolik, že dokázali porazit Terocéna a postupují Adalonem. Mně se zas tak tupí nezdaří,“ řekl Gredhurd ze Dna Háku. Čelo měl zbrázděné vráskami. Dobře si uvědomoval, že jeho krajina by byla nejspíš na řadě jako první.

„Nevěřím, že by ti Flacibor ani Turulek neporadili, abys vyslal zvědy, Veličenstvo,“ namítl znovu Obén z Anhradu.

Tak ty toho nenecháš... Dar mu pohlédl do očí. „Nebudu se ti tu zpovídat, pane Obéne. Je jedno, jaký na to kdo má názor, důležité je jen to, co říkám já — totiž že je vyslání zvědů zbytečné.“

Ugaren si posměšně odfrkl.

„Co to má být?“ vyštěkl na něj Dar a málem praštil zlatou číší o podlahu. Na poslední chvíli se ovládl.

„Omlouvám se, Veličenstvo,“ usmál se na něj Ugaren. „Já jen že si celou dobu pro sebe říkám, co by asi dělal tvůj otec.“

Bohové, už je to tu zase! „Můj otec je mrtvý, Ugarene.“ *Sám jsem mu vrazil drudskou jehlicí do hlavy.* „Není tu, aby rozhodl. Místo něj teď vládnu já, a ty by sis to měl konečně uvědomit, slyšíš?“ Dar cítil, že už se zase začíná vztekat jako malé dítě. Bušilo mu na spáncích a byl celý rudý; z hněvu i z vypitého vína. Nemohl si ale pomoci. Pořád bylo mnoho lidí, kteří ho neuznávali, kteří v něm viděli jen Tratova neschopného syna. Některé z nich měl Dar nyní před sebou. Přinejmenším Ugaren a Obén by zasloužili vhodit do Jícnu. Ale to nesměl udělat. *Bohové, to já přece nemůžu... Zatracené kralování! Byl jsem nebetýčný blázen, když jsem po tomhle toužil!* Teď si přál jediné — aby se mohl v klidu opít a pomilovat se se ženou, jedno s jakou.

Ugarenovi zmizel úsměv z tváře. „Já vím, že vládneš ty, Veličenstvo, nejsem idiot. Ale řeknu ti, co by udělal tvůj otec, dovolíš-li.“

Říkej si, co chceš, mně už je všechno jedno. Nastavil číši a víno zacvrlikalo. Blahosklonně pokynul rukou, jako že může krajeprávce pokračovat.

Ugaren pokývl a začal přecházet sem a tam pod podestou s trůny. „Tvůj otec by v první řadě dávno vyslal zvědy,“ začal tlustý krajeprávec. „Stejně jako by to udělal Benek,“ pohodil hlavou k Obénovi, až se mu masitý podbradek zatřásl. „Desítky zvědů, plnou jednu loď zvědů, kteří by se rozjeli po Adalonu ve snaze zjistit o nepřátelích co možná nejvíc — jak vypadají, co dokážou, jaké mají zbraně, jaké mají koně, jaká je jejich strategie... Ano, něco by to stálo a na výsledek jejich pátrání bychom čekali dlouho. Měsíce, možná roky. Kdyby se ale nepřítel, který dokázal porazit armádu jednoho z nejlepších válečníků na jednom z nejsnáze bránitelných míst v Adalonu, rozhodl zaútočit i na nás, byli bychom připraveni. A co se týče Daraliny prosby, nerozpakoval by se Trát'Hys ani chvíli. Darala je jeho sestra. Poslal by jí tolik vojáků, kolik by bylo možné. Protože je to přesně tak, jak píše tvá teta: je mnohem lepší porazit případného nepřítele na cizí půdě než bojovat na vlastní. Ušetříš

vesnice, města, která by jinak shořela. Poslal jsi pro nás z nějakého důvodu, Dare. Já předpokládám, že to bylo proto, abychom ti poradili co dělat. Tak tady máš mou radu — pošli zvědy a pošli vojsko.“

Zdálo se, že Ugarena monolog vyčerpал, neboť se po posledním slově znovu posadil na židli a nahněvaně se rozhlédl. „Zatraceně, copak by nebyla číše vína i pro nás? Tak špatně na tom snad královské sklepy nejsou, nebo ano?“ zeptal se poněkud zoufale. „Mám pocit, že se mi samým suchem vznítí hrdlo. Tvůj...“ Zmlkl.

Můj otec vám podstrojoval, což? Lahůdky z našich sklepů, norelská vína, čerstvé ovoce. Inu, to byla jiná doba, můj pane. Teď je peněz málo, každý freven se počítá. Ale číši vína bych snad mohl ožेत. Obrátil se ke sklepníkovi. „Slyšels pána Ugarena. Jdi a zařiď, aby donesli víno a nějaké občerstvení.“

„Ano, Veličenstvo.“ Služebník odběhl.

Dar’Hys pohledem spočinul na krajeprávcích. Seděli tam pod ním a jen těžko se dalo určit, na co myslí. *Souhlasíte s tím tlustochem? Nebo jste proti?*

„Co si myslíš o Ugarenově návrhu, Gredhurde? Háк je první krajinou na ráně, ptám se tě tedy jako prvního.“ Jak mu víno stoupalo do hlavy, přestával je oslovovat jejich tituly.

„Díky, Veličenstvo. Určitě souhlasím s pánem Ugarenem, co se týče zvědů. Měli bychom vědět, co se tam děje — a to nejen z útržkovitých zpráv od tvé vážené tety, ale hlavně od svých vlastních mužů. Ale poslat celé vojsko... Co když tam všichni naši muži padnou? Kdo potom bude bránit Erenézii?“

„Moje řeč,“ přidal se mlaskavě Filineš, krajeprávec z Norelu. Mluvil málo a nerad, jelikož měl vadu řeči. Jazyk se mu lepil na patro a jeho projev byl kombinací nechutného chrochtání a mlaskání. Kdykoli promluvil, třásl se Dar odporem. Ne ale dnes. Pán Filineš se právě přidal na jeho stranu.

„Obávám se,“ pronesl tiše Gardian, „že pokud proti barbarským válečníkům neobstojí adalonská armáda, nedokáže ji porazit ani ta naše. Obě zároveň by to ale snad dokázat mohly. Radím vojsko poslat, Veličenstvo.“

Co to zatraceně... Stavíš se proti mně, Sadrane? Ty, můj jediný přítel? Dar na Gardiana vrhl pohled plný vzteku, ten ale nehnul brvou. Bylo vidět, že svou radu míní vážně. *K čertu s vámi všemi!* chtělo se Darovi zakřičet, ale opanoval se. V žádném případě si nemohl dovolit poslat armádu. Pár lodí snad, to by ale bylo víc zoufalé gesto než pomoc.

Královská pokladnice se pomalu prázdnila. Co ale bylo horší — nebylo z čeho ji plnit. Polovina stříbra ze Stříbrodolu sice podle smlouvy měla patřit Darovi — a také mu patřila —, ukázalo se však, že je to k zoufání málo. Tučné žíly pod povrchem byly skoro vytěžené. A ty, které se nořily do hlubin země, neuměl v Erenézii vytěžit nikdo. Nikdo v království neovládal metodu hlubinné těžby, kterou používali v Sorliyi. Naleziště ve Stříbrodolu pomalu vysychalo. Ano, byly tu další doly, ale ty se většinou nacházely v krajinách, které se Darově vládě vzepřely.

„I já rádím vojsko poslat, můj králi,“ vytrhl Dara z úvah Ogleas z Pukliny, krajeprávce Dorodu.

„Já ne,“ ozval se Franel z Bezvody. Muž hrubého hlasu a nepřírozně bledého obličeje připomínajícího svou barvou kost ležící v poušti. Právě pro tu barvu se mu přezdívalo Březová kůra. „Šetřme si naše muže pro svoje vlastní království. Co nám vůbec je do Adalonu? Ano, Darala je králova teta. A dál?“

„Dál?“ otázal se Ugaren hněvivě a vyklonil se na své židli, aby na Franela dobře viděl. „A co mírové dohody a smlouvy o vzájemné pomoci? Právě ty, které uzavřel Trat’Hys s Tremlinem. Ty pro tebe nic neznamenají?“

„Ani jeden z nich už nežije,“ odpověděl lhostejně Březová kůra. „Proč se držet slov mrtvých na zažloutlém pergamentu? Proč se radši nesoustředit na to, jak udržet tuhle zemi v bezpečí?“

„Chytráku,“ vybuchl Obén, „a o čem si myslíš, že se tu celou dobu bavíme?“

„Nemůžeš ignorovat platné smlouvy!“ pustil se do Franela také Ogleas. „Co by to bylo za svět, ve kterém by dohody padaly se smrtí jejich tvůrců?“

„Obvykle to tak bývá,“ ozval se mlaskavě Filineš.

„Možná, pokud se mezi sebou smluví dva sedláci. Tyhle dohody se týkají celých království a všech obyvatel v nich!“

Dar se mračil čím dál víc. Hluk v sále se stupňoval, slova se mu zarávala do uší jako nejostřejší šípy. „Tak dost!“ zahřměl nakonec.

Muži utichali jen pomalu a neochotně. V tu chvíli se otevřely dveře a dovnitř vplula Chiroveya s velikým stříbrným podnosem naloženým čísemi. Za ní kráčel sklepník a v každé ruce třímal veliký džbán. Ještě za nimi šla jedna z kuchtiček a nesla podnos s miskami naplněnými plátky uzené šunky a klínky bílého sýra. Když došli ke krajeprávcům sedícím na obyčejných židlích pod královským trůnem, zatvářili se rozpačitě — nebyl zde žádný stůl, na který by bylo možné jídlo a pití položit.

Z rozpaků pomohl Chiroveye Obén. Vstal a chopil se dvou pohárů, které přinesla. Jeden podal Ugarenovi, druhý Gardianovi. Ostatní krajeprávci pochopili, zvedli se a sami si vzali do jedné ruky číši a do druhé misku s jídlem. Sklepník je potom obešel a každému nalil.

Dar se v duchu bavit. Sledovat krajeprávce, jak se obsluhují sami, mu přinášelo nebývalé uspokojení. Měl pocit, že nad nimi ční jako vysoký strom nad zakrslými keři. A navíc si teď chvíli mohl prohlížet Chiroveyu. Fraiance bylo třiadvacet let, měla tmavou pleť a zelenkavé oči. Darovi se líbila odjakživa. Už když sloužila jeho otci, často o ní snil a představoval si, jaké by to bylo vyhrnout jí tuniku. Teď už to věděl. Bylo to přesně tak úžasné, jak si to vysnil. Poprvé se jí zmocnil asi týden po tom, co se stal králem. Když mu přinesla konvici svařeného vína do jeho komnaty, pohlídl ji po tváři. Chiroveya se jen usmála a nechala jeho ruku sklouznout na svá záda a na zadek.

„Jak by se ti líbilo,“ zeptal se jí tenkrát, „učinit mě šťastným?“

„Jsem služebná Tvého Veličenstva. Udělám cokoli, co mi přikážeš, králi.“ Její hlas byl měkký a zněl vyrovnaně. To ho vzrušilo. Zajel jí rukou pod sukni a pevně stiskl její stehno, až vyjekla. Pokračoval výš, dokud se nedotkl jejích pysků. Chiroveya jen tichounce vzdychla.

„Hm, opravdu cokoli, jak vidím.“

Od té doby si ji bral, kdykoli si usmyslel, a Chiroveya vypadala, že ji jeho pozornost velmi těší.

Potřásl hlavou a zaostřil na její pozadí; služebná mířila ke dvěm řím. *Bohové, je vskutku krásná. Napil se vína. Je čas to skončit.*

„Najíst a napít jste dostali,“ řekl. „Teď k tomu důležitému: kdo je pro to, abych vyslal do Adalonu zvědy?“

Zvedlo se devět od šunky umaštěných rukou.

Všichni. Je to sice zbytečné, ale proti všem krajeprávcům se stavět nemůžu.

„Dobrá,“ rezignoval, „pošlu je tedy. A kdo je pro to, abych vyhověl žádosti své tety a poslal do Adalonu královské vojsko?“

Tohle bude zajímavější... Obén, Gardian, Ugaren, Ogleas, Floberind, Sorlind, ti všichni mají ruku nahoře.

„To je šest proti čtyřem,“ zkonstatoval Dar a pohlídl si bradku. „Bohužel pro vás já jsem král. A říkám ne. Nepošlu vojsko do Adalonu.“

„Ale přehlasovali jsme tě!“ vyskočil Ugaren. Dar se mu musel při jeho váze obdivovat. „Šest z nás ti radí, abys válečníky poslal! Dokonce i Gardian je na naší straně!“

„To stačí!“ okřikl ho Dar a gestem mu přikázal, aby se znovu posadil. „Nemůžu postrádat žádné vojáky, potřebuju je všechny v Erenézii.“

„No jistě,“ odfrkl si posměšně Obén, zatímco Ugaren zůstal stát. „Proč asi?“

„Varuju tě, Obéne,“ zasyčel Dar’Hys.

„Ale jdi už s těmi svými varováními do horoucích pekel!“ zaburácel Ugaren a vši silou dupl do země. „Polovina královské armády je zaměstnána bojem v krajinách, které tě jako krále odmítly. Tví muži tam bojují proti našim vlastním lidem! Kdo to kdy slyšel, ksakru? Cožpak nejsi panovník, diplomat? Neumíš si krajiny udobřit? Neumíš diskutovat s krajeprávcí? Místo toho hned posíláš vojáky. Navíc jsem slyšel, že se spousta královských vojáků připojila k odtrženým krajinám místo toho, aby v nich prosazovali tvou vůli. Cha! To proto

musíš najímat žoldnéře z cizích zemí? Aby bojovali proti tvému vlastnímu lidu, když už proti němu odmítají bojovat tví vlastní muži? Zatraceně!“ Ugaren se uchopil oběma rukama za zbytky vlasů, co měl na hlavě, a vyrvál si dva řídké chomáče, které vzápětí zahodil.

Obén vstal a chytil ho za ramena. „Vzpamatuj se, příteli,“ zaslechl Dar’Hys jeho tichá slova.

Ugaren setřásl Obénovy ruce a obrátil se zpět k Darovi. „Mám sto chutí odtrhnout od tebe i Středolinu, mládenče. Přerušit Západovýchodní cestu, tu jedovatou žílu vedoucí ze Ztracenovody k Čhor-Lenovi. K našemu odvěkému nepříteli, kterému ses zaprodal. Nebýt teď na posvátném místě, plívl bych ti k nohám za to, cos tomuhle království udělal.“

„Skončils konečně?“ zeptal se Dar a snažil se mluvit klidně. Nejradši by Ugarena nechal vhodit do Jícnu jako tolik nepohodlných mužů před ním. Jenže Středolinu potřeboval. Středolinu, Dorod a Svázanou zemi. Tři krajiny, přes které vedla cesta k jeho tchánovi. Silnice, po níž mohl Čhor-Len poslat své vojáky, stříbro nebo cokoli jiného. Silnice, po které by Dar mohl uprchnout, kdyby se mu vymkl z rukou i zbytek království. Kdyby se Ugarena jen dotkl, jeho syn by se dozajista postaral o povstání.

„Je to tak, jak říkáš, Ugarene,“ pokračoval Dar, když krajeprávce z Křižohradu dopadl svým tlustým zadkem zpět na židli, až to plesklo. „Moji muži jsou vázáni bojem proti vzpurným krajinám. Nemám jinou možnost než si je znovu podrobit vojenskou silou. Veškeré mé diplomatické pokusy ztroskotaly, ale ne mou vinou. A vůbec — to ony se rozhodly, že vytvoří nezávislé země.“

„A na základě čeho myslíš, že se tak rozhodly?“ povytáhl obočí Ogleas z Pukliny.

„Nemám zdání,“ zalhal Dar’Hys.

Ogleas jen nevěřicně zavrtěl hlavou. „Tak já ti to připomenu, Veličenstvo. Jako první se odtrhlo Prastarsko. Pětistromov tak reagoval na to, co se stalo v Nízkozemsku...“

„Ano, ano, my všichni víme, co se stalo v Nízkozemsku,“ mávl rukou otráveně Dar’Hys. „Nemám náladu to znovu probírat.“

„Možná by ti to ale prospělo, králi,“ pravil ponuře Obén a vstal.

Bohové, je obrovský, prolétlo Darovi hlavou. Obén skutečně vy-
padal jako válečník ze starých bájí. Dar byl rád, že jim všem nechal
odebrat zbraně, s mečem by tenhle holomek působil ještě děsivěji.

„Možná by sis měl osvěžit svou vínem nasáklou paměť,“ pokračoval Obén a pokročil k podestě. „To ty jsi způsobil, že Nízkozemsko vyhlásilo samostatnost. Už tehdy, když jsi Roveny z Dlaňova, jednoho z Tratových nejlepších vojevůdců, z rozmaru nechal vho-
dit do Jícnu. Pamatuješ, králi?“

„Tak dost...“

„Žádné *dost*, Veličenstvo,“ zasyčel Obén. „Jen si to pěkně poslechni. Když starý Roven opustil Dlaňov a stáhl se na Rovenov, poslal jsi na něj oddíl rytířů, aby ho...“

„Aby ho přesvědčili, že to, co dělá, je hloupost,“ přerušil teď pro změnu Dar jeho. „Turulek měl za úkol přimět ho k poslušnosti, ale pohořel, vzpomínáš si ty, Obéne? A když jeho snaha ztroskotala, měl jsem udělat co? Odtáhnout se svěšeným ocasem jako pes a nechat Roveny dělat si, co se mu zlíbí? To ses asi zbláznil!“ Darovi už zase tepalo na spáncích a před očima mu vířila rudá mlha.

„Odtáhnout jako pes, to je dobré. Mluvíš, jako bys tam snad byl. Žel bohům, my všichni víme, kde ses tehdy nacházel — mezi dvěma děvkami dole ve městě, otázkou jen je, ve kterém to bylo nevěstinci.“

Dar vyskočil. Zapotácel se a málem se skácel; víno mu stouplo do hlavy. Když našel ztracenou rovnováhu, ukázal na Obéna prstem. „Strážce,“ zařval a jazyk se mu pletl. „Vezměte ho a zavřete ho dolů do cely.“

„Zbláznil ses, Dare?“ vyjel na něj Ugaren. „To přece nemůžeš, je to *krajeprávrce*! Jestli to uděláš, Středolina tě opustí také, slyšíš?“

Dej pokoj, Ugarene, oba víme, že pár zlatáků navíc tě umlčí jako vždycky.

K Obénovi přistoupili čtyři vojáci a dva z nich ho uchopili za paže.

„Tohle nebude potřeba,“ setřásl Obén jejich ruce a probodl krále nenávisným pohledem. Darovi bylo jasné, že kdyby chtěl, dokázal by na místě zabít všechny čtyři — i bez meče.

A zase je o buřiče méně, pomyslel si, když se za Obénem zavřely dveře do sálu.

„Řekni mi jedno, Veličenstvo,“ ucedil Ugaren. „Proč jsi nás vlastně všechny svolal, když jsi byl dávno rozhodnutý, že Daralině prosbě nevyhovíš?“

Dar mu chtěl něco odpovědět, z jeho úst ale vyšlo jen nesouvislé blábolení. Padl zpět na trůn a natáhl ke sklepníkovi ruku s prázdnou číší.

„Bohové,“ zaslechl ještě Floberinda, „jak může být tohle Trát’Hysův syn? Jak?“

Jak? Jednoduše — můj otec šukal s mou matkou.

A králi Erenézie poklesla hlava.

Konečně mužem

Oldenik Busen z Železného Listu se vzbudil hodinu před svítáním. Za oknem panovala tma, daleko na obzoru políbená světlejší šmouhou blížícího se svítání. Oldenik sotva zamhouřil oka. Nejenže byl z horka zpocený a ulepený, ale navíc měl před sebou veliké dobrodružství. Posadil se na lůžku a zívł si do ruky. Vzápětí toho zalitoval, protože se mu z pusy linul odpudivý zápach včerejší večere. Odrazil se od dlaně a zasáhl ho nepřípraveného. *Fuj, co jsem to zatraceně jedl?* pomyslel si. *No ano, vypečený vepřový bok, bohatě kořeněný pepřem a tymiánem a podávaný s pečenými cibulemi a česnekem.* Říhl si a podrbal se na břicho, které ho v letním vedru nesnesitelně svědilo. Zavzdychal úlevou. V mnoha záhybech nemohla kůže dobře dýchat a neustále se podebírala. Mistrovy masťi nic nepomáhaly. A matčiny prosby, aby se pokusil trochu zhubnout, už vůbec ne. Oldenik se zašklebil. *Matka. Ničemu nerozumí.*

V břicho mu ukrutně zakručelo, ale snídaně musela ještě pár hodin počkat. Oldenik si pomyslel, že někdy jsou důležitější věci než jídlo, a vzápětí se zarazil. *Ještě nedávno bych tvrdil pravý opak. Je vidět, že se*

ze mě konečně stává muž. Spokojeně se ušklíbl, vstal a natáhl si přes hlavu tuniku. Když si utáhl opasek, funěl jako po dlouhém běhu.

Venku bylo horko jako v peci. Jak sestupoval věží po točitých schodech, na čele mu vyrazil pot. *Počasi si z nás dělá blázny. Před týdnem déšť, vítr a podělaná zima a teď zase tohle!* Takový klasikos za celých třináct let svého života nepamatoval.

Opatrně vyhlédl na nádvoří, ale tam v tuhle dobu nebyla živá duše. Dva muži hlídali v jedné z dřevěných věží u brány, a to bylo tak všechno. Obloha byla doposud tmavá, ale hvězdy již začínaly blednout. Všude bylo ticho jako v hrobě.

Oldenik po špičkách prošel kolem studny a snažil se nedýchat příliš hlasitě. Nedařilo se mu to. Pohyb společně se strachem a vzrušením dávaly jeho tělu zabrat. Pot se mu řinul po zádech a máčel tuniku. *A to zpropadené břicho!* Znovu zajel nehty do záhybů kůže. Doufal, že dorazí mnohem dříve než oni, aby se stihl uklidnit. Došel ke stájím nalepeným na hradbu a přiložil ucho na vrata. Nic. Jen tiché frkání koní. Usmál se. *Jsem tu první.* Opatrně pootevřel vrata a vklouzl dovnitř. Byl připraven začít okamžitě volat stráže, ale nebylo proč. Ještě tu nebyli.

Pečlivě za sebou zavřel a přistoupil k žebříku, který vedl nahoru na seník. Vztekla se na temný obrys zamračil. *Nenávidím tě! Z hloubi duše tě nenávidím!* Položil nohu na první příčli. Nadechl se a začal pomalu lézt nahoru. *Jedna... Dva... Jedna... Dva...* Na každé příčli se na chvíli zastavil, aby dal odpočinout poblázněnému srdci. *Jestli teď přijdou...* Ta myšlenka ho vyděsila, ale hned ji zaplašil. *Jsem dědic šlechtického titulu. Jsem Busen z Železného Listu. Kdybych chtěl, mohl bych nechat popravit všechny na tomhle hradě. Teď, asi kromě matky...* Když se konečně překulil nahoře do sena, měl oděv promáčený potem a v očích mu stály slzy. V krku mu hvízdal vzduch. Co ho to jen napadlo? Měl zůstat nahoře v posteli, u bohů. Ale on tomu musel přijít na kloub! Musel zjistit, co a s kým tady Jora každý šerín dělá. Třásl se strachem a vyčerpáním.

Pak tichounce vrzla vrata. Oldenik na všechno zapomněl — na své lůžko, na námahu, na horko, na sebelítost. Ležel na břiše

a poulič oči dolů do stáje, jak se ve tmě snažil něco zahlédnout. Neviděl vůbec nic. Ozvaly se sotva slyšitelné kroky a vzrušené šeptání.

„Nemůžu se dočkat, lásko! Chyběla jsem ti? Řekni, že ano!“

Lásko? Oldenik se zamračil a pocítil bodnutí žárlivosti.

„Pst! Jen potichu, Jorinko moje! To víš, žes mi chyběla, málem jsem si tě včera samou touhou vzal přímo na nádvoří u studny.“

Ten dole mluvil tak přiškrceně, že Oldenik nebyl schopen poznat, o koho jde.

Jora se zachichotala. „To by se paní Beče asi dvakrát nelíbilo.“

Oldenik se zamračil. *Matce říkají Bečka? Ale což, vždyť tak opravdu vypadá.*

„Mám pro tebe překvapení, Jorinko.“ Mluvili tak tiše, že Oldenik sotva rozuměl.

„Nějakou čuňačinku?“ zasmála se potichu děvečka a Oldenik zrudl v obličeji. Přestávalo se mu to celé líbit. Jora mluvila tak... zvláště. Oldenika to zároveň rozčilovalo i přitahovalo.

„To možná taky,“ pokračoval mládenec. „Ale hlavně na sebe dnes uvidíme.“

„Co to říkáš? Jak bychom mohli...?“

„Schoval jsem tu svíčku.“

„Degu!“ sykl dívčí hlas a veškerá koketnost se z něj vytratila. „To přece nemůžeme! Někdo by mohl vidět světlo, a navíc je tu všude dřevo a seno...“

Deg? Prachobyčejný podkoní? Ten smradlavý, vyzáblý kluk? Kolik mu vlastně je, šestnáct? A tomu říká Jora lásko? Oldenik si olízl pot z horního rtu. Jazyk se mu lepil na patro. Nevěděl, co má dělat. Jedna jeho část, ta pyšná a pomstychtivá, chtěla nechat podkoního okamžitě zmrskat přímo na nádvoří — vždyť se chystal ohrozit celý hrad! A za hrad byl nyní, za otcovy nepřítomnosti, zodpovědný kdo? Oldenik. I ten nejhorší nepřítel vně hradeb je tisíckrát lepší než oheň uvnitř hradeb, říkával vždycky otec.

Avšak druhá část Oldenikova já, zvědavá a vzrušená, tu první umlčela jasným argumentem: máš šanci uvidět nahou ženu,

pitomče! Máš šanci uvidět nahou Joru. Tak kušuj! Náhle mu totiž bylo jasné, že se ti dva svléknou. Jinak by přece Deg nebyl vzrušením bez sebe — vídal se jistě s Jorou na nádvoří každý den. Stejně jako Oldenik. Při čem na sebe ale uvidí? Budou se snad líbat na nahá těla? Oldenik při té představě pevně zaťal pěsti a nehty se mu bolestivě zaryly do dlaní.

„Copak ty mě při tom nechceš vidět?“ šeptl Deg. „Já tebe teda jo. A neboj se, suché seno je nahoře, tady dole je jen udusaná hlína a pár stébel, co koně nesežrali.“

„Já nevím...“

Ale to už škrtlo křesadlo a Oldenik málem vyjekl, tak hlasitý zvuk to byl. Svíčka vzplála a v koutě stáje se rozlilo mdlé světlo.

„Jorinko...“

Podkoní pohladil děvečku po tváři. Ta ještě chvíli vyděšeně třeštila oči, než se jí tvář uvolnila v úsměvu. Oba začali prudce oddechovat a Oldenik s nimi. Nevěděl přesně, co přijde, ale měl neodbytný pocit, že to bude něco zakázaného.

Jora si jediným pohybem přetáhla přes hlavu tuniku a Oldenik zatajil dech. Sice to čekal, ale přišlo to tak náhle. Vytřeštil oči na dva kulaté, velké bílé prsy s tmavými bradavkami, které se dívce houpaly na hrudi v rytmu jejího dechu. Nikdy nic podobného neviděl. Kousl se do tučného rtu a v ústech ucítil krev, ale nevěnoval tomu pozornost. Jak tak seděla na patách, byl vidět tmavý chomáč chlupů, který měla v rozkroku. Ó, jak záviděl prašivému podkonímu, když vzal jedno ňadro do ruky a trochu ho přizvedl — jako by ho potěžkával. Díky tomu byl jeho tvar ještě dokonalejší. Oldenik cítil, jak se potí, a také ho podivně tlačilo v rozkroku. *Tohle je určitě proti boží vůli!* říkal si vyděšeně, ale zároveň zažíval jednu z nejúžasnějších chvil ve svém životě.

Podkoní Deg se také rychle svlékl a jemně zajel Joře rukou do klína. *Nesahej na ni, ty špíno!* Děvečka jen slastně vzdychla.

„Ach...“ Zatlačila na Degovo tělo a položila ho naznak na ztvrdlou hlínu. Zvířata kolem nervózně zafrkala. Jora se na podkoního vyhoupla a nasedla na něj obkročmo, jako když se jezdí

na koni. Oldenik si matně vybavil chlapy z posádky, když se nedávno bavili o koníčku. Divně se u toho chechtali. Tehdy nechápal, co to povídají — vždyť běžně říkali kůň, kobyla, klisna nebo hřebec —, ale teď se mu rozsvítilo. Jora skutečně vypadala, jako kdyby seděla v sedle, hlavu zakloněnou a ústa plná tičných stenů. Deg k tomu chrčel, vypadal, jako by ho měl co nevidět trefit šlak, a nadto se odněkud ozývaly zvláštní čvachtavé zvuky.

Oldenik si uvědomil, že má pusu dokořán jako slaboduchý. Tlak v rozkroku byl nyní nesnesitelný. Náhle ho zachvátil podivný pocit, pocit, který do té doby nikdy nezažil. *Já umřu!* blesklo mu hlavou. Celého ho polilo horko a měl dojem, že mu pukne srdce. Vrazil si pěst do pusy a celý se roztřásl. Tiše vykvikl, ale ti dva byli příliš zaneprázdnění sami sebou, než aby si toho všimli. Oldenik se zhluboka nadechl, potom se celý uvolnil a hlava se mu zabořila do sena. Na stehnech ucítil něco lepkavého, a to ho znovu vystrašilo. Krvácí! Bohové ho potrestali za jeho chování. Rychle si zajel rukou pod tuniku a přiblížil prsty k nosu. To přece není krev. Co by to ale bylo jiného, přece se nepomočil. Není už malé dítě. Vůbec tomu nerozuměl, a o to víc ho to děsilo.

Jora se začala třást jako v zimnici. Kroužila boky, prováděla výpady dopředu a dozadu. Jedno ňadro jí nadskakovalo, zatímco druhé si pevně tiskla volnou rukou k hrudi. Chlapec na ni shlížel, ale jeho vzrušení už opadlo a nahradil ho pocit hlubokého studu a opovržení nad sebou samým. A k tomu nenávisť k Joře, ovšemže. To ona ho přece svedla z cesty! To ona zapříčinila, že se cítil ubohý a špatný. *Bohové, odpusťte mi, prosím!* Radši zavřel oči, aby se na to už nemusel dívat. Ještě chvíli se ozývaly ty zvířecí zvuky a pak to konečně utichlo. Zůstalo jen přidušené lidské oddechování a frkání a dupání koní.

„Musíš jít, bude svítat,“ hlesl Deg po chvíli.

„Příště se musíme sejít dřív, láska.“ Jořin hlas zněl tak prosebně, že z toho Oldenikovi bylo nanic.

„Dobrá, ale teď už jdi, Jorinko!“

Venku zakokrhral kohout. Oldenik si překvapeně všiml, že se rozednilo.

„Tak honem, honem, než ostatní vstanou,“ popoháněl Deg Joru a sfoukl svíčku. Bylo slyšet, jak si děvečka chvatně přetahuje tuniku přes hlavu a ťapá bosýma nohama k vratům. Objevil se úzký obdélník mdlého světla. Jora obezřetně vykoukla ven, pak Dega naposledy políbila a vyběhla na nádvoří.

Podkoní za ní zavřel a vyčerpaně se opřel o vrata. Pak došel k jednomu z koní a poplácal ho po šíji. „Vidělas to, Lysino?“ pronesl šťastně. „Jestli já jsem se nezamiloval až po uši. Viď, že je to nejlepší holka pod sluncem. A jak šoustá, panečku!“

Nakonec byl chlapec rád, že se ze stáje vůbec dostal, podkoní totiž ne a ne odejít. Oldenikovi doba, kdy se Deg mazlil s koňmi, připadala jako celá věčnost. Ve skutečnosti to trvalo sotva čtvrt hodiny. Oldenik už začínal mít strach, že ho prozradí kručení v žaludku. Takový hlad snad ještě nikdy v životě neměl. Celou dobu, co ležel nahoře na seně, si představoval, co všechno spořádá, až se dostane ke stolu. Možná že jídlo nakonec přece jen bude tou nejdůležitější věcí na světě. Na Joru odmítal myslet. Konečně se podkoní podrbal mezi nohama a vyrazil ven se vymočít. Oldenik byl nesmírně rád, že ho potřeba přepadla dřív, než se vydal nahoru pro seno. Obrátil se a začal sestupovat po žebříku. Dolů to šlo mnohem hůř než nahoru, alespoň se ale tolik nezadýchával. Žel bohům ho ještě čekaly schody ve věži.

Na lůžko se zhroutil celý propocený a upachtěný. Sotva popadal dech a před očima mu tančily jiskřičky. Mračil se do stropu a přemítal, čeho to byl vlastně svědkem. Otec ani matka o ničem takovém nikdy nemluvili. Bratři i sestry byli mladší než on a přítele Oldenik neměl. Přátelil se s dětmi sloužících mu matka zakázala a o ně by on beztak nestál. Byly pod jeho úroveň. Nakonec vyhodnotil, že to muselo být prachspřsté páření. Jako když to

dělají psi nebo ovce. Ohrnul ret. Do té doby ho ani nenapadlo, že by se lidé mohli za vraty stáje chovat jako obyčejná zvířata. Možná se tak ale chovají jen ti bez šlechtické krve.

Spokojený s tou myšlenkou se pokusil znovu usnout, ale nedařilo se mu to. Za zavřenými víčky stále viděl nahé Jořino tělo. Pohupující se prsa a zakloněnou hlavu, z níž jí spadal ohon hnědých vlasů až na zadek. Pocit studu pozvolna znovu ustupoval vzrušení.

Jora se mu vždycky líbila. Byla o dva roky starší a pomáhala v hradní kuchyni. To ona se spolu se starou Gyménou starala o jeho žaludek. To ona ho každý den při snídani, obědě a večeři obskakovala. A jemu se to líbilo, bodejť by ne. Jako jedna z mála se s ním dokázala bavit. Když o tom tak přemýšlel, byla vlastně jediná, pokud nepočítal členy své rodiny. Měla veliké oči a krásně se usmívala. A usmívala se pořád. Nebyla nejtíhlejší, ale to se na ní Oldenikovi právě líbilo. A v posledních dvou letech nabyla tvarů, které by jí leckteré ženské mohly závidět. Tvarů, kterým Oldenik ve svých třinácti letech docela propadl. A teď ho zradila, vrazila mu nůž přímo do srdce!

Začalo to před měsícem. Když se šel v noci vymočit, uviděl na nádvoří stíny. Už se chystal začít křičet, že hrad napadl nepřítel, když zaslechl dívčí uchichtnutí. *Jořino* uchichtnutí. Poznal by ji po hlase kdykoli a kdekoli. Nechápal, co a s kým pohledává v noci na nádvoří, ale viděl, že dvojice zmizela ve stájích. Žárlivostí málem puknul. Každou následující noc byl vzhůru a pozoroval nádvoří. Přes den vyspával a matka si už začínala dělat starosti, jestli není nemocný. Dokonce k němu zavolala mistra, ale Oldenik jí vynadal a mistra vyhodil ze dveří. Konečně se těch dvou dočkal, to byl šerín. Načapal je i o týden později a týden nato jakbysmet.

Teprve dnes ale sebral odvalu, aby zjistil, co tam ti dva spolu dělají. Bylo by lepší, kdyby zůstal tady. Alespoň by nepřišel na to, že ho ta děvka podvádí! S podkoním! Že se chová jako chlupaté a slintající zvíře! Děvka jedna! Ta děvka proklátá!

Oldenik začal prudčeji dýchat a vztek s ním cloumal. Věděl, že na ni nemá žádné právo. Věděl, že ona je jen obyčejná děvečka,

kdežto on dědic šlechtického titulu. Jednou bude pasován na rytíře a bude bojovat ve službách adalonského krále. Bude stínat hlavy nepřátel a vyhrávat turnaje. Věděl také, že ona se už dávno stala ženou, zatímco on je jen malý tlustý kluk. Ale brzy se stane mužem a pak jí to všechno vytmaví!

Však ona ještě uvidí, pomyslel si. Možná už brzo přijde den, kdy mě bude prosit o polibek. A já jí ho co? Nedám! Ták. Však ona ještě uvidí...

S tou myšlenkou Oldenik konečně usnul.

V hodovní síni bylo horko k padnutí. Oldenik seděl vedle matky u dlouhého stolu, který stál na dřevěném stupni podél kratší stěny síně. Tady byla vyhrazena místa šlechtické rodině. Kolmo k němu se táhly dva jiné, mnohem delší stoly, u kterých jedli všichni ostatní. Čím dál od stupínku a blíž ke dveřím, tím nižší postavení.

Oldenik sotva dýchal. Nejenže se pořádně nevyspal, měl také hrozný hlad a k tomu pocít, že se ve svém brokátovém plášti uvaří. Blondaté vlasy, nyní celé zmáčené potem, měl připláclé k hlavě a už zase ho strašlivě svědilo břicho. Jenže teď se samozřejmě podrbat nemohl, co by tomu poddaní řekli?

A tak jen seděl, zamračeně civěl před sebe, čekal na tu zpropadenou snídani a skřípal zuby, aby svůj vztek nějak nenápadně vybil.

„Musíš to dělat, synku?“ šeptla matka bázlivě.

„Co jako?“

„To skřípání. Určitě ho slyší až tamhle u dveří.“ Potichu se zasmála, jako by snad pronesla kdovíjaký vtip.

Oldenik ohrnul ret. „Jsem otcův zástupce, matko. To mě pověřil řízením hradu během své nepřítomnosti, ne tebe. Kdybych se chtěl vykadit na tenhle stůl, udělám to a nikdo nemůže říct ani popel, jasné?“

Oldenikovy malé sestry se rozhihňaly a mladší z bratrů také. *Děti!* Jen Nern si zachoval vážnou tvář. *Aby ne, je mu přece už jedenáct.* Nern byl jediný ze sourozenců, který Oldenikovi nelezl na nervy. Jediný, který se nechoval jako malé dítě a který se neposmíval jeho postavě.

„Ale no tak, Oldeniku, co to říkáš?“ zhrozila se matka. „Jsi přece šlechtic! To bys udělal svému otci pěknou ostudu, kdyby ses... no... Děje se něco, synku?“ zeptala se starostlivě.

„Je tu horko k padnutí a mám hlad. A neříkej mi synku.“

„Přece jsem říkala, že ti v brokátu bude horko. Co je to za nápad, plášť v takovém počasí? Nikdo ho tu přece nemá, jen se podívej!“

„A o to právě jde, matko!“ procedil skrz zuby Oldenik. Už ho ty její žvásty nebavily. Byla tak hloupá, ošklivá a tlustá. *Tlustý jsem sice taky — a to kvůli ní —, aspoň ale nemám v hlavě piliny!* „Jsem jejích pán, rozumíš? Kdo by to poznal, kdybych tu seděl v obyčejné tunice, hm? Kdo?“

„No, já, totiž... Jsi přece u tohoto stolu. Všichni by to...“

„Ničemu nerozumíš,“ usadil ji Oldenik a vzápětí zadržel dech. Do síně vešla Jora a nesla veliký podnos s jeho snídaní. Usmívala se a ohon dlouhých vlasů jí poletoval za zády ze strany na stranu. Jak se blížila, její dřeváky ťukaly na kamenných dlaždicích. Klap, klap, klap.

V Oldenikovi se vzedmula horká vlna. Žárlivost a vztek, jedno silnější než druhé.

Tady ji máme, děvečku nevinnou. Jeho pocity se tolik lišily od toho, co prožíval při pohledu na ni ještě před pár týdny. Tehdy to byl obdiv, touha a snad i něco víc...? To všechno bylo pryč. Tedy... až na tu touhu.

Oldenik polkl, když před něj Jora položila dřevěný podnos. Na jídlo v tu ránu zapomněl a tupě zíral na její ňadra rýsující se pod látkou. On ale neviděl látku. Viděl kulaté bílé prsy, jeden nadskakující a pleskající o její hrud', druhý tak nějak rozplácly, jak si ho tiskla rukou k tělu.

„...můj pane.“

Oldenik se vzpamatoval a zrudl jako jahody zdobící koláč před ním. „Co?“ vyštěkl.

Jora se pořád usmívala a dívala se na něj těma svýma velkýma hnědýma očima. „Vaše snídaně, můj pane. Pšeničné placky, kozí sýr, vařená vejce, uzená šunka a váš oblíbený medový koláč s jahodami.“

Už už se nadechoval, že jí poděkuje, ale zarazil se právě včas. Pohlédl na stůl a v ústech se mu seběhly sliny jako prasata ke korytu. *Nádhera!* Placky byly nadýchané, kozí sýr akorát vyzrálý, uprostřed vajec rozkrojených na poloviny zářily žloutky, šunka ho svou vůní tloukla přes obličej a jahodový koláč... Oldenik polkl. Chtěl si všechno to jídlo najednou nacpat do pusy. Chtěl žvýkat a polykat a olizovat si prsty a to všechno pořád a pořád dokola, dokud nezbude ani drobeček.

Namísto toho se namáhavě vztyčil, jednou rukou se opřel o stůl, druhou hrábl do koláče a nabral ho celou hrst.

„Tomuhle,“ zasípěl a hlas mu přeskočil, „tomuhle ty říkáš *koláč*? Je to připálené, ty huso pitomá!“

A s těmi slovy Joře mrštil koláč do obličej. Rozprskl se jí o tváře a rozletěl se na všechny strany. Dívka vyjekla a zdvihla ruce, aby se kryla. To ho jen popudilo. Popadl polovinu vejce a trefil ji do oka. Vykřikla. *Ták! To máš za to, žeš mě podvedla tím nejhorším způsobem!* Způsobem, který nechápal a nerozuměl mu. Druhou púlkou ji minul, ale trefil jednoho z vojáků dole u stolu. Bral do rukou placky, sýr, šunku a všechno to metal na tu hřišnici před sebou. Jora, bohové vědí proč, neutekla. Stála tam před ním, ruce svěšené podél těla, hlavu skloněnou, a přijímala jeden úder za druhým.

Konečně Oldenikovi došel dech. Motala se mu hlava, sípěl, vrávorál, srdce mu tlouklo až v krku. Tvrdě dopadl zpátky na zadek.

V síni bylo ticho. Všichni zírali na něj, někteří s otevřenými ústy, jiní s nenávisným výrazem. *Vy všichni máte krásnou Jorinku rádi, he? Taky jsem míval, dokud mě nepodvedla!*

Jora stála před ním, celá špinavá a umáčená od jídla. Brada se jí chvěla a po tvářích se jí koulely slzy.

Odpusť mi to! Tolik mě to mrzí! Už se to nikdy nestane! To chtěl vykřiknout a padnout před ní na kolena. Právě to ale nemohl. Byl přece šlechticem, byl pánem Železného Listu, a ona jen obyčejnou děvečkou.

„Jdi mi z očí!“ vyprskl místo toho. „Snídani ať mi přinese Gyména nahoru!“

„Jak je vám libo, můj pane,“ hlesla, otočila se na patě a vyrazila ke dveřím. Čím víc se k nim blížila, tím rychleji šla, až nakonec běžela.

Jedna z lavic vrzla a narušila ticho. Oldenik se podíval za zvukem. Podkoní Deg, ten hubený mládeneček, na něj výhrůžně zahlížel. Bylo vidět, že ho chce zabít. Oldenikovi z toho pohledu nebylo nejlépe. Báł se. To ale nemohl dát najevo. Sebral všechnu odvahu a opovržlivě se na Dega pousmál. Málem z toho výkonu omdlel.

Oldenik zůstal ve své komnatě zavřený několik dní. Nechtěl nikoho vidět. Svým vzteklym řevem zahnal matku, mistra i bratry a sestry. Ti se mu ale nejspíš přišli jen pošklebovat. Jediný, kdo směl vstoupit, byla Gyména. A kdyby se Oldenik nebál, že mu někdo plivne do jídla ponechaného za dveřmi, zakázal by vstup i jí. Vždy ráno, v poledne a navečer mu nosila podnos s oblíbenými pokrmy. Oldenik už nikdy neudělal tu chybu, že by jídlem házel. Po incidentu s Jorou měl takový hlad, že když konečně Gyména dorazila, vytrhl jí podnos z ruky a málem si pokousal prsty, jak hltal.

Nebyl hloupý a brzy si uvědomil, že je asi stejným správcem hradu jako poslední fena v psinci. Bez jeho příkazů a rozhodnutí fungovalo vše docela stejně jako předtím. Majordomus Borik měl chod Železného Listu pevně v rukou.

A tak Oldenik vysedával u okna a podpíraje si dvojitou bradu rukou otráveně shlížel na nádvoří a do dáli na koberec hlubokých

lesů. Skoro se zdálo, že život jde dál, že se nic nezměnilo. *Snad u ostatních*, myslel si hořce, *u mě ano.*

Když konečně zahlédl na dvoře Joru, měl rázem srdce až v krku. Hlasitě klel a tlumeně na ni pokřikoval nadávky. Dával si ale pozor, aby je nikdo neslyšel. A hlavně aby je neslyšela ona. Vztek, který k ní cítil, postupně vyprchával. Nakonec, po třech dnech samoty, zbyla jen lítost nad tím, co jí provedl v hodovní síni. Už to zase byla Jorinka, jeho první láska. Nesměl ale myslet na to, co prováděla ve stáji s tím ubožákem Degem. Pak se ho okamžitě zmocňoval hněv a ztěžka se mu dýchalo.

Nenávist vůči podkonímu nepolevila vůbec. Naopak, den ode dne sílila a Oldenik trávil spoustu času vymýšlením toho, co mu provede. Mohl by ho vsadit do hladomorny pod hradem. Smrt hladem je prý strašlivá a trvá několik týdnů. V hladomorně však byla taková zima, že by Deg zemřel mnohem dříve na podchlazení, a to i v tom zpropadeném vedru, které stále nepolevovalo. Mohl by ho nechat natáhnout na skřípec, až by mu vyskočily klouby z jamek. Mohl by ho nechat uvláčet koněm. Setnout mu hlavu. Stáhnout ho z kůže. Při představě všech těch trestů pociťoval Oldenik zároveň škodolibou radost a nepříjemnou úzkost. Báł se totiž pohledu na krev a na kosti trčící z těla. Děsilo ho to. Děsila ho myšlenka, že by se měl stát rytířem jako jeho otec a že by měl bojovat s jinými rytíři o holý život. V Degově případě by však pohled na krev vydržel. Kdyby ho ale nechal zabít, musel by přiznat, co ho viděl dělat s Jorou. Všichni by se dozvěděli, že je šmíroval. A to by byla jeho smrt. Umřel by hanbou. Navíc si byl Oldenik jistý, že by dospělým jejich prohřešek nepřišel ani zdaleka tak trestuhodný jako jemu. A přitom to bylo proti božím příkázáním! Dobře si to nastudoval. V Oršihadě tomu říkali *obcování*.

Jedno věděl jistě. Jejich další setkání jim překazí. Namáhal si mozek celé hodiny, vymýšlel nejlepší způsob, jak to provést, aniž by vyšlo najevo, kdo za tím vším stojí. Nemohl si v žádném případě dovolit dát najevo náklonnost k obyčejné děvečce. Byl Busen z Železného Listu. Nakonec přišel na elegantní řešení. Bude stačit

kousek pergamentu, nenápadně podstrčený kapitánovi hradní strážce. Stejně si s ním chtěl promluvit. Celou dobu, co byl zavřený ve své komnatě, si lámal hlavu s tím, co se mu to stalo tehdy ve stáji na seně. Báł se o své zdraví. Jakákoli tekutina, která vytéká z těla samovolně, značí nějakou nepříjemnost. Krev, hleny, slzy... S mistrem Patinem se o tom odmítal bavit. Ten dědek pořád omílal, jak by měl zhubnout, jak by se měl hýbat a že by neměl jíst tolik medových koláčů.

Otec byl před několika týdny povolán Terocénem a přátele Oldenik na hradě neměl. Jediný, kdo tedy zbýval, byl kapitán strážce Vuss, otcův přítel z mládí. Oldenik ho vždy považoval za něco jako svého nevlastního strýce. Nebylo to ideální řešení, ale nikdo lepší na hradě prostě nebyl. A Oldenik potřeboval odpověď. Zajde za ním dnes večer.

Když scházel ze schodů, tiše úpěl. Za těch pár dní docela zapomněl, jak namáhavé to je a jak z toho bolí kolena. Blížila se půlnoc. Měsíc byl kdesi za mrakem a od obou řek se ozývalo kvákání žab a šplouchání vody. Nádvoří přešel s rukama napřaženými před sebe a cestou se proklínal, že si nevzal lampu.

Konečně stanul u malého domku kousek od brány a opatrně zaklepal na dveře. Vuss přispěchal v okamžiku a prudce otevřel. „Co je? Co se děje? Kdo je to?“ mumlal rozespale. „Oldeniku?“

Poznals mě nejspíš podle mého funění, což? „Kapitáne Vussi, žádám tě, abys se mnou mluvil jako se svým pánem!“ zavrčel Oldenik.

Chvilí bylo ticho. „Omlouvám se, pane. Prosím, pojď dál.“

Oldenik vstoupil a po pár krocích se zastavil, aby do něčeho nevrazil. Modřiny nesnášel.

Dveře se zavřely a Vuss chvíli zápolil s křesadlem, než se mu povedlo zapálit olejovou lampu. Čadila a páchla, ale poskytla dostatek světla, aby Oldenik mohl najít židli a hodit na ni s plácnutím svůj objemný zadek. Vzdychl úlevou, když napětí v kolenou povolilo.

Vuss se posadil naproti němu a mžoural do plamene, který se mihotal mezi nimi na stole. „Co se stalo, můj pane?“ zeptal se.

Povzbudivě se na Oldenika usmál, ale toho to jen rozčílilo. Náhle si připadal jako hlupák. *Neměl jsem sem chodit, zatraceně! Kamkoli poslední týden jdu, skončí to katastrofou.* Kdyby si nepotřeboval odpočinout, sebral by se a vypadl. Náhle pocítil hroznou žízeň.

„Nemáš víno, Vussi?“

Kapitán se zatvářil překvapeně. Vstal a přinesl hliněný džbán a dva pohárky. Nalil do obou. Oldenik víno vypil na jeden hlt. „Ještě,“ přikázal. Možná že mu víno rozváže jazyk a jemu se pak bude mluvit snáz.

Vuss mu dolil, zadíval se na něj a čekal.

Oldenik přemýšlel, jak začít, ale všechna slova, co ho napadala, mu přišla hloupá. Nakonec už to trapné ticho a Vussův upřený pohled nevydržel. „Rád bych zdůraznil,“ vyrazil ze sebe nakvašeně, „že tenhle rozhovor je důvěrný a musí zůstat mezi námi, kapitáne Vussi. Pokud o tom, co ti řeknu, někde jen cekneš, nechám tě narazit na kůl!“ Tahle slova často slýchal od otce a moc se mu líbila. Konečně je mohl použít.

Vuss nevypadal, že by ho to nějak vyvedlo z míry. Usmál se a napil se vína. „Můj pane, tuším, že půjde o ženu.“

„Co si to... Ne, vůbec nepůjde o ženu! Jde o to, co se mi přihodilo minulý týden. Já...“ Hlas mu odumřel v hrdle. *...jsem ležel ve stáji na seně a pozoroval děvečku Joru, jak obcuje s podkoním Degem, když ze mě cosi vyteklo? Bohové, jsem vážně nehloupější dítě — ano, dítě! — pod sluncem!* Oldenik mrštil pohárkem kamsi do tmavého kouta. Kapitánův úsměv zmizel. Nyní se mračil a zdálo se, že Oldenika popadne za opasek a vyhodí ven do tmy.

„Zítra dostaneš tucet takových pohárků!“ štěkl Oldenik. Pak sebral odvalu. „Minulý týden se mi přihodila taková věc,“ začal a oči zavrtával do desky stolu, plné rýh a skvrn od jídla. „Ráno jsem se probudil a měl jsem něčím potřísněná stehna... Nevím, o co šlo, ale krev to nebyla a zcela jistě jsem se nepochcal!“ Vrh

vzdorovitý pohled na Vusse pro případ, že by něco takového chtěl namítnout.

Kapitán stráže ale nic takového neudělal. Ústa se mu roztáhla do širokého úsměvu, vstal a došel pro nový pohárek. Naplnil ho po okraj a posunul k Oldenikovi.

„Co to má být?“ zeptal se zmatený chlapec. Čekal, že ho Vuss pošle za mistrem.

„To má být přípitek, Oldeniku. A nenuť mě říkat ti v tuhle chvíli *můj pane*, prosím tě o to,“ dodal smířlivě, když viděl, jak se chlapci stahuje obočí a nadechuje se k výtece. „Stal ses mužem, tak je to. A na to si připijeme. Škoda že u toho není tvůj otec.“ Pozvedl pohárek a vypil ho do dna.

Oldenik ničemu nerozuměl. „Mužem? Jak to myslíš?“

„Jsi připraven zplodit syna. To, cos našel, bylo mužské sémě. Když ho zaseješ do ženy, zrodí se nový život. Teď jsi muž.“

Jsem muž... Oldenik se usmál a dočista se zapomněl vztekat nad tím, že s ním Vuss hovoří jako se sobě rovným. Dopil víno. Cítil se už trochu opilý. Bylo to opojné. Oldenik chtěl víc. Pokynul Vussovi, aby mu ještě dolil, a vzápětí pohár znovu vyprázdnil. *Muži přece pijí, dokud nespadnou pod stůl.* Mnohokrát to viděl při otcových hostinách.

Jeho úvahy přerušilo hlasité zaklepání na dveře.

Vuss, který do té doby nepřítomně hleděl do plamene lampy, sebou trhl. „To je mi tedy noc...“ zamumlal a vstal. „Co je?“ zeptal se drsně, když otevřel. „Kdo je to?“

„To jsem já, kapitáne, Brud.“

„Děje se něco, mládenče?“

„Ano, pane, míří sem jezdec.“

„Jezdec teď v noci? To smrdí.“ A aniž se obtěžoval s obouváním či převlékáním, vyšel na nádvoří a Oldenika nechal ve svém domku samotného.

„Já jsem pánem tohoto hradu,“ blábolil Oldenik a namáhavě vstal od stolu. Jazyk se mu pletl. Ten prokletý kapitán ho tu zapomněl, jako by byl nějaké toulavé psisko. Udělal sotva tři kroky,

než se s ním celý svět zatočil. Kdyby se nezachytil zárubní, upadl by. Nohy se pod ním podlamovaly a motala se mu hlava. *Neměl jsem pít tak rychle, u Krenovy prdele!*

Vzduchem se neslo tlumené dunění kopyt, jak jezdec projížděl podhradím. Zavržalo to a jedno křídlo těžké dubové brány se otevřelo právě včas, aby mohl muž vjet na nádvoří hradu. V okamžiku se k němu seběhlo několik strážných s pochodněmi. Jezdec se vyčerpaně svezl z koně. V mihotavém světle pochodní působil jako přízrak; byl celý zaprášený a špinavý, tváře měl propadlé, vlasy spleené do mastných provazců a celý se chvěl.

Vuss s ním zatrásł. „Mluv! Co se stalo?“

„Jsem posel pána Vintra z Nyronu,“ pronesl muž tiše. „Nesu vzkaz pro pána Busena z Železného Listu.“

„Ten tu není, odjel před několika týdny bojovat na hranice,“ řekl Vuss.

„To vím. Musí tu ale být jeho syn, Oldenik.“

„Ano, jistě...“ Vuss se obrátil ke svému domku.

Oldenikovi prudce tlouklo srdce a celý se potil. Břicho ho nesitelně svědilo. Pustil se dveří a nejistě vykročil na nádvoří. „Já jsem Oldenik Busen,“ vykřikl hlasitě a snažil se, aby v jeho stále ještě dětském hlase nezazníval strach ani opilost. „Co mi vzkazuje pán Vintr?“

Stráže se rozestoupily a nechaly chlapce přistoupit k poslovi. Ten před ním padl na kolena. „Tvůj otec je mrtvý, můj pane. On... i všichni ostatní.“ Odmlčel se a zoufale se rozhlédl. „I král...“ Hlas se mu zlomil. Nikdo neřekl ani slovo. Nad nádvořím se rozhostilo přízračné, děsivé ticho, rušené jen plápoláním pochodní. „Ne, přítel překročil Hraniční a postupuje Adalonem po Orrově silnici,“ vzchopil se posel. „V tuto chvíli obléhá Nyron, a pokud se neztaví, můžete ho do týdne očekávat tady.“

Oldenikovi se oči zalily slzami. Vzápětí se zhroutil na udusanou hlínu nádvoří a ječel, jako by na kopí nabodli jeho, a ne jeho otce.

Akademie mistrů

Celé své dětství jsem prožil v Moherenu, malém přímořském městečku. Vlastně je to spíš vesnice. Stojí na vrcholu Útesů, dlouhého pásu skal spadajících až do moře. Po celý rok tam dost nepříjemně fouká, ale na to si člověk zvykne. Po skále dolů vede uzounká stezka vytesaná do kamene, po které den co den scházejí rybáři na pláž lovit ryby.

Narodil jsem se matce a otci, jak už to tak na světě bývá. Má matka byla úžasná žena. Jmenovala se Olana. Nikdy na mě nevztáhla ruku, nikdy na mě nezakřičela. Nebylo ani proč. Co si pamatuji, byl jsem dítě klidné, nevýrazné.

Když mi bylo pět let, oznámili mi rodiče radostnou novinu. Doposud si vybavuji jejich zářící obličej. „Budeš mít bratříčka nebo sestřičku,“ řekli mi a já měl radost, neboť oni měli radost. Navíc jsem si říkal, že bude hezké mít si s kým hrát. Otec toho večera otevřel láhev medoviny a opil se tak, jak jsem to potom zažil už jen jednou. Poskakoval po světnici po čtyřech, řehtal jako kuň a já se zalykal smíchy. Otec byl jinak tichý člověk.

O šest měsíců později má matka zemřela. Bohové si ji vzali i s mým malým bratrem, který z ní vyšel už mrtvý. Matka ztratila příliš mnoho krve a i přes veškerou snahu porodní báby se rána nedožila. Otec mi tehdy řekl, že někdy bohové chtějí na výchovu dítěte dohlížet sami, poněvadž s ním mají nějaký význačný úmysl. „Pro maminku a Gorena je to veliká pocta, Iko, víš,“ řekl mi. Tak se měl bratr jmenovat — Goren. „Až oba svěříme zemi, odeberou se ke třem Bratrům, a to by bylo, abychom o velkém Gorenovi ještě někdy neslyšeli,“ usmíval se na mě otec a já považoval slzy v jeho očích za slzy štěstí.

Toho večera se opil podruhé v životě a chtěl skočit z útesu do moře, jak se mi svěril o osm let později. Avšak neudělal to. Kvůli mně, víte?

Od té doby mě neměl kdo hlídat. A tak jsem trávil den co den u otce v bylinárně a sledoval ho při práci. Odjakživa mě jeho práce fascinovala. Ať mi byly čtyři, nebo dvanáct let. Miloval jsem vůni bylin, kterou byl prosycen celý otcův krámek. Říkám krámek, ale ve skutečnosti to byla jen taková kůlna přilepená z boku na naši chalupu. Po stěnách tam mezi pavučinami visely svazky sušených bylin a na policích stály lahvičky s nejrůznějšími mastmi — nať z kopřiv na pročištění celého těla, listy meduňky proti bolesti hlavy, květy orveje proti nachlazení, černý kořen neboli kostival na hojení zraněných ran, vodřinec, jehož květy se vhodí do vroucí vody a vdechování páry pročišťuje dýchací cesty, mák, konopí a řimbaba proti bolesti, heřmánek pro zmírnění křečí, výtažek ze stezeny na zastavení silného krvácení, a tak bych mohl pokračovat do večera.

Uprostřed toho všeho seděl na malé stoličce shrbený otec a v hmoždíři tloukl byliny. Na udusané hliněné podlaze vedle něj jsem klečel já a hrál jsem si s několika kaštany představujícími rytíře na koních. Na té podlaze proběhlo několik nezapomenutelných bitev.

Otec nebyl mistr, rozumějte. Nestudoval bylinářství, neměl titul. Vše, co věděl, ho naučili jeho otec s matkou. Chodili na dlouhé výpravy a sbírali nejrůznější byliny, očesávali ze stromů a keřů květy a plody, vyrýpávali kořínky. Otec — jmenoval se Divodor, mimochodem — nikdy nevytáhl paty dál než do Anhradu — to když tam byl výroční jarmark. Právě na něm vždycky vydělal tolik co v Moherenu za zbytek roku. A to i přesto, že za ním domů chodili lidé z celých Útesů. Můj otec byl totiž vyhlášený svými vědomostmi. Bylo mnoho lidí, kteří neměli peníze na drahého nemocíře či ranhojiče. Otec dával své rady zadarmo a své výrobky prodával za ceny více než lidové. Když na to zpětně pomyslím, řekl bych, že byl ve své dobrotě skoro hloupý.

Mám-li svého otce popsat, první, co musím říct, je, že byl neskonalě hubený. Vychrtlý. Jako meč, podíváte-li se na něj ve směru ostří. Tváře měl propadlé, mezi kostmi a příliš napnutou kůží jako by nebyla ani hřivnička masa. Od chvíle, kdy odešla matka, mu vlasy začaly šedivět a hřbet se mu podivně ohnul. A to mu nebylo ani třicet let.

Říct, že jsme se s otcem měli rádi, by bylo jako prohlásit, že led je vlažný. Po matčině smrti jsme k sobě přilnuli ocelovým poutem, které se přetrhlo až jeho smrtí. Ale to předbíhám. Sedě na své stoličce, vyprávěl mi příběhy o králích a knížatech, pověsti o čarodějnicích a velikých městech. O vodě padající do hlubin země v jakési Ztracenovodě, o velikém přístavu kdesi daleko na jihu, o cizích zemích a národech. Sorliya, Heilon, Derensko, Východíl, Západíl, Jihodíl, šla mi z toho všeho hlava kolem. A večer, s pohledem upřeným na dřevěný trámový strop naší chalupy, jsem snil o tom, že se na všechna ta místa jednou podívám a se všemi těmi králi a knížaty že si potřesu rukou. Už tehdy jsem věděl, že nechci zůstat v Moherenu po celý život jako můj otec. Už tehdy jsem věděl, že chci spatřit celý svět.

Když mi bylo třináct let, dokázal jsem umíchat masti proti bolestem kloubů a svalů, připravit odvary proti kašli a zimnici, zklidnit rozbouraný žaludek i bušení srdce, ošetřit a ovázat rány čerstvé i zhnisané, uvolnit zablokovaná záda, vrátit vykloubené rameno zpět do jamky i zařídit, aby muž byl opět mužem.

Hodně mě naučil otec, ale zhruba od deseti let jsem začal jeho staré receptury upravovat nebo vymýšlet zcela nové. Léčitelství mi šlo jaksí samo od sebe. Vždy se mi zdálo, že mi bohové spíše odpírají — sebrali mi matku i s bratrem, nedali mi přátele, nikdy jsem se nepřejídal ani nedostával dárky. Vlastně mi nechali jen otce a dar léčit. A já nikdy nelitoval, co všechno jsem za ten dar musel dát na oplátku. Protože to bylo úžasné. Bylo úžasné sledovat všechny ty nemocné lidi, kteří se po mém zásahu uzdravili. Bylo úžasné sledovat vděk v očích rodičů nemocného dítěte či dojetí ženy po uzdravení manžela, na kterého v lese padl strom. Do krámků začalo proudit ještě víc lidí než dřív. Ono když se rozkřikne, že vyhlášený bylinář má syna, který dokáže takřka zázraky, není se co divit. A přesto jsme pořád jedli kaši s cibulí, žitné placky a jednou za měsíc skopové. Nikterak mě to netrápilo. Moji vrstevníci z vesnice se na mě začali dívat jinak. A čas od času mě i někdo pozdravil. Mně to však bylo jedno a neměl jsem potřebu odpovídat. Již jsem si na život bez přátel zvykl. Měl jsem své byliny. A měl jsem otce.

Pak se objevila Boléna a zničila nám život.

„Synku, tohle je Boléna Gorová, vdova po jednom rytíři z Anhradu,“ představil mi ji otec, když si k nám jednoho pošmourného podzimního dne přišla pro směs na posílení těla. Ta směs byla moje vlastní a před zimou se jí vždy prodávalo mnoho, jelikož výrazně chránila před nemocemi a nachlazením. „Přistěhovala se do Moherenu před měsícem a zatím tu mnoho lidí nezná.“

Zrovna jsem plnil plátěné pytlíky sušenou kopřivovou natí. Oprášil jsem si ruce a pravou jí podal.

„Vidím vás,“ pozdravil jsem ji.

„Moc jsem o tobě slyšela,“ řekla ona a usmála se na mě. „Iko, že?“

Byla moc hezká. Bylo jí dvacet pět let, měla dlouhé světlé vlasy a příjemnou tvář, její rty měly barvu malin. Na sobě měla tmavě zelený plášť s lemem z bobří kůže a voněla jemnou květinovou vůní. Předpokládám, že dobře víte, co nejvíc zaměstnává mysl trináctiletých mládenců, a ani já nebyl výjimkou. Ucítil jsem nepříjemný tlak v kalhotách a do tváře mi vstoupil ruměnec. Z jejího výrazu bylo patrné, že moc dobře ví, co se mi honí hlavou.

„A-ano,“ dostal jsem ze sebe konečně. „A to jste se přistěhovala sama? Nemáte děti?“ Lepší otázka mě v tu chvíli nenapadla. Hned jak jsem ji vyslovil, mi přišla neuvěřitelně hloupá a neaktvní.

„Ne,“ odpověděla a rysy jí ztvrdly. „Zatím,“ dodala, a aniž by si koupila bylinnou směs, pro kterou přišla, zavířila pláštěm a vyšla ze dveří.

Provinile jsem pohlédl na otce, který se na mě trochu zamračil. „Příště trochu přemýšlej, než něco plácneš, Iko. Na té ženě mi záleží.“

Rozumějte, prosím, že svému otci následující události vyčítám jen zčásti. Moc dobře chápu, co to pro něj muselo být, když se o něj po devíti letech bez ženy začala zajímat taková kráska.

Moheren mohl mít v té době kolem dvou set obyvatel. Byla to nehostinná vesnice, ve které bydleli jen rybáři, pastevci, pár zemědělců a nějací ti řemeslníci. Měli jsme jednu krčmu, jeden zájezdní hostinec, malou svatyni, ševce, kováře, pekaře, řezníka, hrnčíře a dvě tkadleny. Nejbližší kněz sídlil na míle daleko. Vesnice páchla hnojem, blátem a kouřem. A ten puch s námi byl pořádkem, i když se ho čerstvý mořský vítr poctivě snažil rozehnat. Ženy chodily oblečené v jednoduchých lněných tunikách, přes které si za chladného počasí přehazovaly leccos — ovčí rouno nebo kus teplé látky. Tuniky měly umouněné od popela a často převázané v pase obyčejným provazem. Na nohou nosily většinu roku sandály. Vlasy neupravené, zuby zkažené.

Jak by se tedy mohl můj otec do Bolény nezamilovat? Odpověď je jednoduchá — nijak. Zamilovali se do ní všichni muži ve vesnici. Ti, kteří měli ženy, potají, ti, kteří ženy doposud neměli nebo již byli vdovci, se jí nepokrytě podbízel a nosili jí drobné dárky. Ale ona je všechny odbývala a měla oči jen pro jednoho — totiž pro mého otce. Proč? Inu protože vycítila, že je nejbohatším mužem ve vesnici. A můj otec jejímu kouzlu propadl.

Svatba se konala na vrcholu útesu asi za dva měsíce. Po svatbě si Boléna sbalila těch pár kusů oděvu, které vlastnila, a přestěhovala se z hostince do naší chalupy. Ta měla jen jednu místnost a jedno velké dřevěné lůžko, na kterém jsem do té doby s otcem spával já. Teď jsem si musel ustlat na zemi na kupce sena. Brouci a jiná havěť, kteří se časem stali mými spolunocležníky, mi však vadili ze všeho nejméně.

Hned první noc se ti dva rozhodli zpečetit manželství. Sotva sfoukli svíci, začala šustit přikrývka a ozývalo se tlumené Bolénino chichotání. To vzápětí přešlo ve spokojené vzdychání a nakonec ve slastné výkřiky, které by musely vzbudit i mrtvého. Nemusím jistě říkat, co to dělalo se mnou. Nikdy jsem nic takového neslyšel, nikdy jsem se ještě nedotýkal ženy. Bylo to k nesnesení. Tiskl jsem si pěsti na uši, ale nepomohlo to. Když vše utichlo, cítil jsem se neskonale provinile. Měla to přece být moje nová *matka*! A já byl z jejího sténání vzrušený jako nikdy předtím. Modlil jsem se potichu ke každému z Bratří, dokud jsem neusnul. Spal jsem sotva pár hodin, než začala pokrývka šustit znovu... Vydržel jsem to týden. Pak jsem přestěhoval svou kupku sena do krámku. Bolénu sice bylo slyšet i tam, ale přece jen méně.

Navenek se zdálo, že se téměř nic nezměnilo. Já jsem s otcem přes den pracoval a prodával v bylinárně, zatímco se Boléna starala o úklid a vaření. Musím říci, že to byla příjemná změna, mít pro jednou něco jiného než kaši s cibulí a žitné placky. Vařit uměla dobře. Při jídle nám vyprávěla o životě v řídicím městě a o chrabrých

činech svého zemřelého manžela. To mi přišlo poněkud nevhodné, ale měl-li někdo něco namítat, byl to otec.

Pak přišlo jaro. Slunce pomalu rozpouštělo nánosy sněhu a na palisádě seděli ptáci a zpívali jeden přes druhého. Nemohl jsem se dočkat, až vykvetou květiny a zazelenají se stromy a já budu moct po dlouhé zimě vyrazit do lesů.

Jednoho večera jsme seděli u stolu v chalupě a jedli jáhelnou kaši, kterou Boléna dovedla za těch několik měsíců k dokonalosti. Pod tunikou se jí rýsovalo drobné břicho; dítě s otcem počali záhy po svatbě. Ticho rušilo jen tukaní dřevěných lžic o okraj mísy.

Pak Boléna promluvila. „Napadla mě taková... věc,“ řekla pomalu a odložila lžici do mísy. „Chtěla bych se podívat do Anhradu.“

„Aha,“ zarazil se otec. „A pročpak? Chybí ti tu snad něco?“

„Nic *hmotného*. Ale trochu se tu nudím. Ráda bych se občas také trochu pobavila — a to tady dost dobře nejde.“

„To je tím, že byla zima,“ odvětil otec. „Počkej, až naplno propukne jaro. Můžeme vyrazit do lesů nebo podél pobřeží.“

„To zní vskutku jako *neobyčejná* zábava,“ ušklíbla se Boléna a otcův úsměv pohasl.

„A co by sis představovala?“

Vsadil bych boty, že pro sebe zamumlala: *To, na co jsem byla zvyklá.*

Nahlas ale řekla: „Nevím. Zajít si na pečenou husu ke Královskému meči, zhlédnout divadlo na Plesnivém rynku, možná si koupit nové šaty. Ty, které jsem si přivezla, jsou už všechny vybledlé. Zatančit si. No tak, Dive, je to jen dvacet mil.“

V duchu jsem si říkal, že za její *vybledlé* šaty by si ženské ve vesnici daly do jedné useknout ruku.

„To se mi zdá jako zbytečná cesta,“ vrtěl otec hlavou. „Po slunovratu půjdeme s Ikem na výroční jarmark prodávat léčiva,“ pokynul hlavou ke mně, „můžeš jít s námi, budeš-li chtít.“

„Po slunovratu,“ ucedila odměřeně, „mi pravděpodobně bude v jízdě překážet *tvaje* dítě.“

„Snad naše, má drahá,“ pokusil se ji otec pohladit po tváři, ale Boléna nedůtklivě ucukla.

Otec rozpačitě stáhl ruku. „A na jarmark chodíme pěšky.“ Tu větu téměř špitl.

„To nemyslíš vážně! Je to dvacet mil!“

„Před chvílí to bylo *jen* dvacet mil, Boléno. A najednou ti to přijde moc?“

„To snad záleží na úhlu pohledu,“ zasyčela. „Padesát hřiven je jako nic, pokud je máš uzvednout, ale poměrně hodně, pokud by ti padly na hlavu!“

S posledními slovy se zvedla a navztekaně opustila chalupu.

Otec si povzdechl. To dělával poslední dobou čím dál častěji.

Nakonec nejenže se do Anhradu jelo, ale dokonce se kvůli tomu pronajal kovářův kuň. Stačila na to jediná provzdychaná noc. To bylo pro mě nepochopitelné. Otec, který v životě nedal z ruky jediný askal, aniž ho předtím třikrát otočil v prstech, pronajme koně, jen aby si jeho žena užila trochu té *městské zábavy*. Protože my, ukoptění vesničané, jsme pod její úroveň.

Já samozřejmě zůstal v chalupě a vztekle roztloukal v hmoždíři byliny, jako by za otcovo chování mohly ony. Téměř jsem nevycházel, jen když jsem potřeboval dojít pro mléko nebo ke studni pro vodu.

Vrátili se za deset dní. Za *deset*. Já mezitím umíchal tucty mas-tí, naplnil jimi hliněné nádoby, připravil stovky pytlíků bylin-ných směsí a vydělal několik frevenů.

Toho večera, kdy se vrátili, vplula Boléna do světnice v nových modrých šatech, které musely stát jmění. Na ruce se jí zatřpytil stříbrný prsten s kamenem.

„Zajímalo by mě,“ ucedil jsem místo pozdravu, „k čemu budete na *tomhle* místě takové šaty potřebovat.“

„Ale co tě nemá,“ usmála se na mě vítězoslavně, „ty mám na cesty do města, ne na chození po vesnici.“

„Ach tak,“ pokývl jsem chápavě. „A kde je otec?“

„Šel vrátit koně.“

„Rozumím. Měli jste se dobře? Užili jste si dosyta *zábavy*?“

„Stalo se ti něco, Iko?“ zeptala se místo odpovědi. „Připadáš mi trochu podrážděný.“

„To bude v pořádku,“ odpověděl jsem. A pak jsem se rozhodl být upřímný. „Jen nemám rád, když se zbůhdarma vyhazují peníze. Byl jsem vychován skromně, víte?“

„Vím,“ řekla ona a přistoupila ke mně. „Ale život není jen práce, práce a zase práce, rozuměj. Je potřeba se občas pobavit, odměnit se. Měl bys to někdy zkusit.“ Přejela mi prsty po tváři, až se mi zježily chloupky v zátylku. Znovu jsem si uvědomil, že je lehké otce soudit, ale jen bohové vědí, jak bych se choval já na jeho místě. Třeba by teď moje macecha měla na ruce prsteny dva.

„Možná to zkusím. Jednou, až nebudu přemýšlet, zdali si dát k jídlu chleba, nebo kaši.“

„Aby už nebylo pozdě,“ zasmála se. „Navíc Divodor prodal veškeré zásoby, které jsme s sebou vzali. Možná kdybyste do Anhradu jezdili častěji než jednou za rok, nemuseli byste bydlet na konci světa v chalupě, ale mohli byste si pronajmout světnici v některém z domů ve městě. V pěkném kamenném domě. A časem si třeba postavit dům vlastní.“

„Do Anhradu jsme *nejezdili*, ale *chodili*,“ naježil jsem se znovu a ustoupil od ní.

„Jistě, zapoměla jsem. Pak tě možná potěší, že jsem tvému otci navrhla, aby od kováře koně odkoupil. Pak bys mohl s léčivý jezdit do města třeba každý měsíc.“

„Nebo také vy, že ano?“ neudržel jsem se už. „Producírovat se tam v těch vašich šatech před ostatními muži, dokud nenajdete jiného a bohatšího hlupáka! Já dobře vím, o co vám jde, *matko*.“

Boléna přede mnou stála jako opářená a tiskla si ruku k hrdlu. Nikdy předtím jsem neviděl ženu udělat takové gesto, to až

mnohem později, ve městě. Naše ženy by v takové chvíli stály s rukama v bok.

„Co to říkáš?“ pravila ukřivděně. „Přece spolu čekáme dítě! Tvého bratra nebo sestru.“

„Můj bratr je mrtvý,“ odsekl jsem. „Umřel už před lety.“ A odešel jsem tlouct své milované byliny, které za nic nemohly.

Otec koně nakonec koupil. Od té doby jezdili do města co měsíc, přesně jak řekla. Nejel jsem s nimi ani jednou, ačkoli mi to nabízeli. Radši jsem připravoval zboží na výroční jarmark, na který jsem hodlal vyrazit sám, bez otce.

Pomalu jsem o něm totiž ztrácel iluze, víte? Za těch pár měsíců jako by zestárl o deset let. Ohnul se ještě víc a vlasy mu téměř zbělely. Očima neustále neklidně těkal a při hovorech se svou ženou ustupoval častěji a častěji. Jen v krámku se choval jako dřív. Tam byl sebejistý a na lidi se zešíroka usmíval. O to výraznější byla změna, která se s ním dala, jakmile nás Boléna zavolala do chalupy. Nerozuměl jsem tomu. Žena jako ona by přece měla mužské srdce zapálit, ne uhasit. Jenže otec se tvářil, jako by mu ulétly všechny včely světa.

Bolénino břicho se zakulacovalo. Prsa se jí zvětšovala snad každým dnem, a já byl z pohledu na ně neklidný. Nebylo se co divit — stále jsem neměl příležitost ulehnout se ženou.

A pak, jednoho večera, mi otec u večeře řekl, že má pro mě novinu. „Budeš mít jistě radost,“ pravil s plachým úsměvem a úko-sem pohlédl na svou ženu.

Ta jen mlčky přikývla a pokračovala v jídle.

„Rozhodli jsme se, totiž já jsem se rozhodl, že se přestěhujeme do města.“

„Proč?“ vylétlo ze mě vztekla a praštil jsem lžící do misky.

„Jak to mluvíš se svým otcem?“ vyjela na mě Boléna.

„Buďte té dobroty,“ obrátil jsem se na ni a celý jsem se chvěl, „a nechte mého otce, aby mi to vysvětlil sám!“

„No to snad...“ začala ona, ale otec jí položil dlaň na hřbet ruky a řekl jí, aby na chvíli ztichla.

Přál bych vám vidět, jak se macecha nafoukla! To byl ale poslední projev otcova vzdoru vůči ní, na jaký se pamatuji.

„Odbyt léčiv je tam mnohem větší než tady,“ řekl pomalu a přinutil se pohlédnout mi do očí. Ty jeho byly plné smutku a vyčerpání.

„To jste přece věděl vždycky, tatínku,“ podotkl jsem, „a nikdy to nebyl důvod k přestěhování. Buďte ke mně upřímný a povězte mi pravdu.“

Otec se ale k odpovědi neměl. Jako by mu zamrzl jazyk.

Nakonec to Boléna nevydržela. „Řeknu ti to já, když to Divodor nedokáže sám.“ Nakvašeně na něj pohlédla. „V Anhradu jsou mnohem schopnější porodní báby než tady. Lépe řečeno: *jsou* tam porodní báby. Nerada bych dopadla jako tvoje matka, abys věděl. Nechci tady vykrváct jako prase při zabijačce.“ A pohládila si břicho.

„Ale to snad nebylo nutné,“ pípl otec a nervózně si mnul kostnaté ruce.

Rozhodl jsem se její slova přejít a obrátil jsem se zpět k němu. „Ale z čeho chcete žít? Za tuhle chalupu toho mnoho nedostanete.“

Otec vypadal, že se každou chvíli rozpláče. „Mám našetřené nějaké peníze,“ vydechl nakonec. „Ty použijeme na pronájem dvou malých světniček v patře domu na Plesnivém rynku. V jedné budeme spát a v druhé zařídíme novou bylinárnu. Už jsem vše domluvil.“

Viděl jsem, že nemá cenu protestovat. Všechno bylo očividně zařízeno, aniž by se kdokoli zajímal o můj názor.

„Kdy se budeme stěhovat?“ zeptal jsem se.

Otec sklopil hlavu. „Za týden. Musí to být co nejdříve, dokud může Boléna sedět na koni.“

Pronajaté světnice se nacházely v zachovalém kamenném domě s podloubím a obě byly vybaveny krbem a dřevěnou podlahou. Majitel domu byl jistý bohatý měšťan jménem Gortl, který obýval

spodní patro sám, neboť mu žena zemřela před lety na mor. Děti neměl. Bylo mu tak padesát let a vždy se k nám choval hezky.

Trvalo nám asi týden, než jsme s otcem připravili bylinárnu k provozu. Dávat krámek dohromady poličku po poličke pro mě bylo něco dočista nového. Otec jako by pookřál — nemohl se dočkat, až vstoupí první zákazník. Smál se a žertoval a já měl v těch dnech pocit, že přesun do města nebyl tak špatný nápad. Dokonce bych řekl, že jsem byl tenkrát Boléně téměř vděčný.

Jejím úkolem bylo obcházet město a zvěstovat lidem, že se za pár dní na Plesnivém rynku otevře nový krámek s léčivy. Že ho bude provozovat zkušený bylinář se svým nadaným synem. Že dokážou vyléčit mnoho nemocí, že dokážou ošetřit i zranění. Že není nutné ke každé bolístce hned volat mistra. To byl její úkol. To měla dělat. Ve městě nesměl zůstat člověk, který by o otci a o mně nevěděl.

Den před otevřením jsme s otcem na průčelí domu pověsili pěkně malovaný dřevěný štít. Byl na něm vyobrazen květ heřmánku a nad ním naše příjmení. Pamatuji se, jak jsme stáli na rynku a pyšně jsme na štít hleděli, držíce se kolem ramen.

Druhý den nepřišel nikdo. Další den také ne. Po rynku chodili měšťané, členové městské hlídky, kněží, na kamenné dlažbě zvonila kopyta a hrčely povozy, ale na schodech do našeho krámku bylo ticho. Utěšovali jsme se s otcem navzájem, že by bylo vlastně s podivem, kdyby lidé stonali takhle uprostřed léta, a co že jsme vlastně čekali. Alespoň já jsem se však v duchu zaobíral vzpomínkami na předešlá léta v Moherenu a vybavoval jsem si, že průjmy, bolesti a poranění s námi byly vždy — v létě nebo v zimě.

„Počkej na podzim, Iko,“ říkal mi tehdy otec, „nebudeme vědět, kam dřív skočit. V Moherenu jsou lidé zocelení tamním nevlídným počasím, ale tady, za těmi vysokými hradbami, jsou choulostiví jako myši. Uvidíš, že budu mít pravdu!“

Přes to přese všechno ale bylo znát, že ho nezájem měšťanů zaskočil. Pronájem pokojů nebyl nejlevnější, museli jsme vydělávat peníze.

První zákazník dorazil po týdnu. Byla to asi třináctiletá dívka. Se slzami v očích nás prosila, abychom šli s ní, že má doma matku, která již několik dní polehává. „Má hrozné... průjmy,“ špitla, jako kdyby to snad bylo něco, za co se slušný člověk stydí. „Nejí a je moc zesláblá. Pomozte mi, prosím. Jste poslední, kdo může. Ostatní bylináři ve městě mě odbyli.“

Otec mlčky přikývl, vzal do ruky prázdný plátěný váček a začal ho plnit nejrůznějšími léčivy — sušenými borůvkami, mletou duhovou kůrou, lístky tymiánu, černým kořenem...

Pak mi řekl, ať zůstanu doma, a odešel s dívkou.

Odvar té ženě pomohl. Pomohl jí tak, že už druhý den stála na nohou a každé ženské u studny pověděla o zázračném bylináři Divodorovi. A brzy o nás věděl celý Anhrad. Krámek se začal postupně plnit. Oproti Moherenu jsme ceny zvedli, ale v porovnání s ostatními bylináři ve městě jsme byli zdaleka nejlevnější. Otec vypadal spokojeně. Dokonce se častěji usmíval.

Na konci klasykosu Boléna porodila holčičku. Pojmenovali ji Ralehia.

O dva měsíce později byl náš krámek zase prázdný a už nikdy se do něj lidé nevrátili. Někdo rozšířil pomluvu, že jakási stařenka léčící se naším odvarem po několika dnech zemřela. Kdo pomluvu rozšířil, jsme nikdy nezjistili. Ale vsadil bych nové kožené střevo, že to byl některý z bylinářů.

Otec se uzavřel do sebe. Nebyl schopen pohlédnout Boléně do očí. Nedokázal unést, že jako živitel rodiny selhává. Již neměl jen mě. Měl krásnou mladou ženu a čerstvě narozenou dceru.

Boléna otce vůbec nešetřila. Místo aby ho podpořila, aby ho chlácholila, že bude lépe, otevřeně ho přede mnou shazovala. Smála se, že je krámek prázdný a že nejsme schopni zaplnit ho lidmi. Vymiňovala si nové šaty a šperky a otec jí je kupoval, protože nechtěl, aby přišla o společenskou úroveň, na jakou si zvykla. Asi

věděl, že jinak by od něj odešla — i s jeho dcerkou. Potom se vrátila její touha po zábavě. Co druhý večer toužila vyrazit do města. Do hostince na jídlo či zhlédnout komické divadelní představení. Jako by ani neměla malou dceru. Otec se ji snažil mírnit, ale přáliš se mu to nedařilo.

„Když nechceš utrácet, klidně si tvrdni doma!“ utrhávala se na něj.

A tak chodila sama. My jsme s otcem zůstávali a starali se o malou Ralehiu.

Jednou otec zkusil Boléně navrhnout, že bychom se snad mohli vrátit zpět do Moherenu, že tam o zákaznicky nebyla nouze. Křičela na něj dobrou hodinu a dokonce ho uhodila do tváře. Není prý její chyba, že její takzvaný muž nedokáže vydělat pár frevenů na živobytí, a že se do té díry už nikdy nevrátí.

Otec jen sklopil hlavu. Scházal víc a víc, do toho byla zima a sníh a brzy padala tma. Nic ho nebavilo, o nic se nezajímal. Marně jsem ho přemlouval, ať jde se mnou míchat masti. Jen o Ralehiu se staral, jak nejlépe dovedl. Ještě víc zhubl, poněvadž si kvůli Boléně utrhoval od úst. Vypadal jako kostlivec potažený kůží.

A potom ulehl na lůžko a přestal jíst. Jednoho večera, když byla Boléna v krčmě U Zlatého pera, mi řekl, že se mnou potřebuje mluvit. Slova ale spíš šeptal: „To, že jsem si vzal Bolénu za ženu, Iko, byla největší chyba, jakou jsem v životě udělal. Ne! Nechej mě mluvit, prosím tě o to. Rád bych řekl, že to bylo proto, abys měl po dlouhé době matku, ale nebyla by to pravda... Jediné, co mě na celém našem manželství těší, je Ralehia. Podívej, jak je krásná.“ Odmlka plná sípání. „V Moherenu nám nic nechybělo, ale já se přesto nechal přesvědčit k cestě sem, do té Krenovy díry. Pamatuješ, jak jsme jedli kaši s cibulí a žitné placky?“

Přikývl jsem.

„Ano, jak by také ne,“ pousmál se těžce otec. „Nebylo to proto, že bych neměl peníze na lepší jídlo. Zákazníci sice neplatili moc, zato jich bylo mnoho. A ty ses nikdy, nikdy neptal, co se všemi těmi penězi dělám.“

„Byly to přece vaše peníze, ne moje,“ řekl jsem.

„Ale kdeže! Ty peníze byly *naše*. Spolu jsme přece sbírali květiny a míchali masti. Mince jsem schovával v truhličce pod podlahou. Měl jsem je přichystané pro tebe. Abys mohl jít studovat do Akademie mistrů a nemusel se za sebe stydět. Aby sis nemusel utrhnout od pusy...“ Otec se tiše rozplakal a já na něj zíral s otevřenými ústy.

Akademie? říkal jsem si. *Co by tam dělal takový usmolený kluk od moře?* Do té doby jsem nijak nepocítil, že by mi mistrovský titul chyběl.

Než jsem stihl něco říct, promluvil znovu otec. „Ty peníze jsou pryč, Iko, můj synu. Odpusť mi, že jsem nebyl tak silný, abych je pro tebe dokázal uchránit.“

Měl jsem se vztekat kvůli *svým* penězům, které místo nejlepšího studia zaplatily leda honosné šaty, šperky a nepočítaně porcí lahodného jídla? Snad. Místo toho jsem otce uchopil za hubenou ruku a on mi ji s úlevným vydechnutím stiskl.

„Nemám vám co odpouštět, tatínku,“ řekl jsem a snažil se nevnímat, jakou špetku síly otec do stisku vložil. „Vždycky jste se o mě staral, jak nejlépe jste dokázal.“

„A že to tak nemuselo být...“ vydechl sotva slyšitelně.

„Jak to myslíte?“

Těžce si povzdechl. „Nechybělo mnoho a vyrůstal jsi jako sirotek, Iko.“ Znovu dlouhá, hořká pauza. „Nechybělo mnoho a vrhl jsem se z Útesů, když tvá matka zemřela. Myslel jsem, že mě to prázdno uvnitř zabije. Jako by se ve mně usídlil vodní vír, který vtahoval všechnu mou životní energii. Tenkrát jsem chtěl skočit. Skočit a probudit se před Černým mostem. Pak by ho stačilo jen přejít a mohl jsem být zase se svou Olanou. Navždy.“ Otec se na chvíli odmlčel, aby chrčivě nabral dech. „Rozmyslel jsem se na poslední chvíli — a udělal jsem dobře. Byla to s tebou krásná léta, bohové jsou mi svědky, že mluvím pravdu.“

„To byla, otče.“ Nic lepšího jsem ze sebe nedostal.

„Dnes,“ pokračoval otec a hlas měl najednou pevný jako dřív, „je z tebe mladý muž. Už mě nepotřebuješ. A já můžu konečně odejít za tvou matkou.“

„Co to říkáte?“ vyrazil jsem ze sebe zoufale, ačkoli jsem už mnoho týdnů ve skrytu duše cítil, k čemu se schyluje. „Máte přece Ralehiu! A Bolénu...“

„O Boléně nemluv!“ téměř vykřikl otec. „Tu už nemám. Ta už patří jinému. Nevím komu, ale moudrý muž dobře pozná, když ho žena opustí. Doufám, že je to někdo bohatý, aby mohla Ralehia vyrůstat v dostatku. Ať je Boléna jakákoli, o tvou sestru se postará.“

Polkl jsem slzy i špičatou odpověď. „A já?“ hlesl jsem.

„Ty půjdeš do Ztracenovody. Do Akademie mistrů.“

„Nemám žádné peníze,“ podotkl jsem zoufale.

„Máš,“ odsekl otec. „Budeš mít — něco pořád zbývá. Dal jsem jí mnoho, ale ne všechno. Zítra zajdeš dolů za Gortlem a řekneš mu, že tě posílám já. On už bude vědět.“

„Zajdu tam,“ slíbil jsem.

„Od Bolény nečekej jediný askal. A nedávej jí nic. *Nic*. Bude řešit, z čeho zaplatit můj pohřeb, ale toho si nevšímej. Peněz má dost. Ty se nesmíš slovem zmínit, že jsem ti něco odkázal! Vyhodí tě jako prašivého psa, počítej s tím. A ty půjdeš na jih. Do Erenézské koruny. Slib mi to!“

„Slibuju.“

Otec dlouze vydechl. „Budeš skvělý mistr, Iko, vím to. Máš neobyčejné nadání a jen pro byliny by tě byla škoda.“

„Ale co mám tedy...“

„Staneš se léčitелеm se vším všudy. A ještě jedna věc. Je snad zbytečné ti to připomínat, ale starej se dobře o své vlasy, slyšíš? Nikdy ti nesmí vypadat.“

Mlčky jsem přisvědčil.

Té noci otec zemřel.

Boléna se vrátila až k ránu a táhlo z ní víno. Já jsem seděl u otceva lůžka a držel ho za nehybnou ruku. Boléna nejprve vůbec nechápala, co se děje. Po chvíli jí to ale došlo a vrhla se k otcovu tělu.

Odstrčila mě, položila mu hlavu na hrud' a začala hlasitě štkát. Udělalo se mi z té scény nevolno. Vyskočil jsem.

„Už vás neslyší! Je mrtvý! Je mrtvý kvůli vám! Už se nemusíte přetvařovat!“ vriskal jsem jako smyslů zbavený.

Zvedla hlavu a – jak jsem předpokládal – na jejích lících nebylo po slzách ani památky. „Co si to dovoluješ, ty zmetku? Jak kvůli mně? Co to blábolíš, ksakru?“

„Utrápila jste ho k smrti!“ vykřikl jsem.

Ralehia se v kolébce probudila a světlicí se rozlehl hlasitý pláč.

„Já ti dám utrápila!“ zvedla se na nohy a výhrůžně si stoupla proti mně. Oči jsme v té době měli zhruba ve stejné úrovni. „Nesváděj na mě jeho smrt, Iko! Nemůžu za to, že to byl neschopný budižkničemu, který v sobě neměl mužnosti, ani co by se za nehet vlezlo. Copak já můžu za to, že mě nebyl schopen v životě uspokojit?“

Oči měla rozšířené a ňadra se jí pod šaty dmula. Byla v tu chvíli neskutečně krásná, a to byla po noční pitce ztrhaná a znavená. Poprvé v životě jsem to ale nevnímal.

„Ty jedna svině prašivá!“ zařval jsem a zataľ ruce v pěst. „Dával ti všechno, na co sis vzpomněla! Všechno, na co sis ukázala! Stal se o tebe, dělal pro tebe první poslední! Opustil kvůli tobě svůj domov a tobě je to pořád málo!“

Můžete se nad mým chováním pohoršovat, jak uznáte za vhodné, je mi to jedno. Nikdy později jsem na ženu sprostě nekřičel ani jsem žádnou nechtěl uškrtit. Tenkrát jsem se ale na svou macechu téměř vrhl. Vlastně si to ani pořádně nepamatuji, protože mi hlavu zastřel jakýsi opar z vařící se krve. Víím jen, že přede mnou vyděšeně ustupovala, až se jí nohy zamotaly do šatů a ona upadla.

„Jestli si myslíš,“ syčela na mě, zatímco se sunula po zemi dál ode mě, „že tě snad budu žít, pak se šeredně mýlíš! Ty odsud pěkně vypadneš a už se nikdy nevrátíš! A z otcových peněz nedostaneš ani jediný prašivý askal. Ani jediný.“

Rozesmál jsem se. Musel jsem být pravděpodobně v šoku, jinak si to nedokážu vysvětlit. Cítil jsem nekonečné zadostiučinění, když jsem jí vmetl do tváře: „*Nejsou!* Nejsou žádné otcovy peníze! Všechny vrazil do tebe! Do milující manželky. Tak teď si je užij. Můžeš si všechny ty šaty a prsteny narvat do chřtánu a užrat se k smrti brokátem a stříbrem.“

Boléna vypadala zděšeně. „Ale vždyť říkal... Že kdyby se cokoli... Ať jdu do bankovního domu na Starém rynku a...“

„Tak tam určitě zajdi! A nejlépe hned zítra, abys co nejdříve zjistila, jak moc jsi *chudá*.“

Tvář jí ztvrdla. „Já nikdy nebudu chudá! Slyšíš, ty usmolenče? Nikdy! Jsou i jiní, než byl Divodor, kteří mě přivítají s otevřenou náručí.“

„Ať přijmou mou upřímnou soustrast,“ odfrkl jsem si.

Otec měl tedy pravdu. Byl to přece jen moudrý muž. Naposledy jsem ho políbil na studené čelo, pohládl po tváři stále křičící Ralehiu, a aniž jsem na Bolénu pohlédl, sešel jsem po vrzajících schodech do přízemí. Tam stál zabalený v plášti majitel domu Gortl a cosi svíral v ruce.

„S tvým otcem je mi to líto, hochu,“ pravil měkce. „Počítám, že sis chtěl něco vyzvednout.“ Pozvedl ruku s koženým váčkem.

„Jak víte...“

„Ach,“ mávl rukou, „musel vás slyšet i sám krajeprávrce.“

„Mrzí mě to,“ řekl jsem tiše, „omlouvám se, že jsme vás vzbudili.“

„I mě to mrzí, měl jsem tvého otce rád. Nu, tak ber,“ potřásl váčkem a uvnitř to tlumeně zacinkalo. „Něco málo jsem přidal. Já už ženu, co by chtěla rozhazovat, nemám.“ Mírně se pousmál a vtiskl mi váček do dlaně.

Dostat se do Ztracenovody mi trvalo asi tři týdny a byla to zlá cesta. Byl černý měsíc a cesta do Erenézské koruny vedla před horský průsmyk mezi Severním hřbetem a Hořlavými horami. Celou dobu

jsem myslel na otce a na to, že nebudu u toho, až kněz nad jeho hrobem udělá trojúhelník. Sžíralo mě to. Jít na jeho pohřeb a se-
tkat se tam s Bolénou však bylo nemyslitelné.

Ztracenovoda byla jedním slovem obrovská. Celého mě uchvá-
tila a já poprvé po mnoha dnech zapomněl na všechno zlé, co se
mi v životě stalo, a okouzlen jsem procházel bzučícími ulicemi.
Na cestu k Akademii jsem se musel několikrát přeptat, než jsem
ji našel. Prošel jsem bránou a stanul na zasněženém nádvoří. Čas
od času kolem mě někdo prošel, ale nikdo mi nevěnoval pozor-
nost. Potom ke mně přistoupil prošedivělý muž s dlouhatánským
vousem.

„Hledáš něco, mladý muži?“

„Ano, rád bych byl přijat ke studiu léčitelství.“

Muž povytáhl obočí. „Máš nějaké doporučení?“

Duše se ve mně scvrkla. „To nemám,“ odpověděl jsem po pravdě.

Muž se zachmuřil. „V tom případě budeš muset projít přijíma-
cím řízením — a to není nic jednoduchého.“

Neodpověděl jsem — co jsem také měl odpovědět?

Po chvíli se mužův výraz trochu uvolnil. „Přiď zítra v poledne.
Ptej se po mistru Havrenovi.“

Přikývl jsem a otočil se k odchodu.

„Chlapče.“

Zarazil jsem se.

„A co tvé jméno? Koho má Akademie očekávat?“

„Jsem Iko, pane. Iko Ibaralhen.“

Princeznina ruka

„Bohové, moje hlava. Co jsem komu udělal, Sadrane, pověz.“

Gardian neodpověděl. Pomalu kráčeli bok po boku po mlatové cestičce v Tekoucích zahradách. Dar podivně zkroucený, choulící se do pláště, a Gardian rovný jako meč, s rukama spojenýma za zády. *To on by měl být králem*, napadlo Dara, *vypadá, jako by vypadl ze staré báje*. Cítil, jak se mu třesou nohy, a prosil bohy, aby už konečně došli k té zpropadené kamenné lavičce, která byla jen pár sáhů před nimi. Když se posadili, vydechl úlevou. Čerstvý podzimní vzduch na něj působil jako balzám a sytě červené listí qalronů bralo dech. Jindy by snad Dar tu krásu ocenil, ale ne dnes. Na to vypil příliš vína.

Probudil se před dvěma hodinami. Nepamatoval si, zda se do postele dopotácel sám, anebo ho do ní donesli. Xima vedle něj nebyla, její polovina lůžka byla studená a ustlaná, což znamenalo, že strávila noc ve své vlastní komnatě. Už zase. *Ani se jí nedivím*, pomyslel si Dar a přivřel oči bolestí. V hlavě mu nesnesitelně tepalo. Skoro si nepamatoval, kdy naposledy spala Xima u něj.

Nejspíš někdy předtím, než dorazil ten prokletý dopis. Od té doby pil ještě víc. Bylo tak příjemné utápet starosti ve víně — a tak hrozné se z toho opojení každé ráno vzpamatovávat.

Okamžitě po probuzení mu bylo jasné, že je nemyslitelné jít posnít do Velké síně. Mohl by tam potkat matku, sestru a celý zbytek královského dvora. To bylo to poslední, o co stál. Poslal pro Chiroveyu a přikázal jí, aby mu donesla snídani do ložnice. Dorazila zanedlouho s miskou se silným vývarem z hovězího krku, dvěma krajíci čerstvého chleba, meduňkovým odvarem a číší bílého vína. Tahle kombinace se Darovi osvědčila nejlépe. Vývar zklidnil žaludek, odvar zahnal žízeň a snídanež bez vína byla jednoduše směšná.

„Budeš si přát ještě něco, Veličenstvo?“ zeptala se služebná a trochu se pousmála.

„Ne, dnes ne, můžeš jít.“

Chiroveya se na okamžik zatvářila zklamaně, ale rychle se ovládla. Uklonila se a zavřela za sebou dveře.

Během jídla vzkázal Dar’Hys Gardianovi, aby na něj čekal za hodinu v Zahradách. Chtěl vědět, na co si to jeho přítel včera hrál, když se postavil proti němu.

„Tak povídej, Sadrane,“ začal bez okolků Dar, když se setkali. „Co to mělo včera znamenat?“

„Myslíš to, jak jsem se postavil proti Tvému Veličenstvu?“ po-
usmál se Gardian.

„Co jiného? Naše dohoda byla snad jasná. Jedenáctá krajina za to, že mě budeš za všech okolností podporovat.“

„Podporuju tě, Dare, to přece víš. Jen se mi zdá, že ostatním začíná naše přátelství trochu lézt krkem. Myslí si, že mě protežuješ, že dáváš Severohoří víc peněz. To byl jeden z důvodů, proč jsem se včera postavil proti tobě. I kdybych hlasoval opačně, výsledek by byl stejný. Navíc my ti můžeme nanejvýš radit, konečné slovo máš vždycky ty — přesně tak, jak jsi to včera předvedl. Zkrátka mi včerejšek přišel jako dobrá příležitost trochu si ostatní krajepráve naklonit.“

„Hm. Přejde mi to dost přitažené za vlasy, ale budiž. Jsem rád, že se shodneme na...“

„Počkej ještě,“ přerušil ho Guardian, „řekl jsem, že to byl jeden z důvodů. Druhý je ten, že si *opravdu* myslím, že bys měl Adalonu vojsko poskytnout.“

Dar se zamračil a hlava ho rozbolela o něco víc. *Můj jediný opravdový přítel na celém světě a staví se proti mně.* „Proč?“ zeptal se tvrdě.

„Je to jasné, Dare. Ugaren — přestože si o něm myslím svoje — má v mnoha věcech pravdu. Čím víc vojáků bude mít Darala k dispozici, tím větší je šance, že se podaří invazi potlačit už na Západílu. Přemýšlej trochu,“ pobídl krále, když viděl, že se Dar nepřestává mračit. „Civilizovaný svět zná čtyři království. Adalon přišel na řadu první. Podle mě je právě Adalon královstvím nejslabším. Yervil je daleko na severu a svírá ho taková zima, že tam obyčejní lidé dlouho nepřežijí. Když se o jejich smrt nepostará mráz a nedostatek jídla a vody, pak Ledoví muži ano. Navíc Yervil z jihu chrání Chladné ostrovy. Ale hlavně: co by tam kdo získal? Ledový trůn? Tisíc vozů sněhu?“ Guardian se zasmál. „Nikdo nemůže mít zájem o Yervil.“

„No a? Co tím chceš říct?“

„Jen to, že další na řadě budeme my.“

„A co Sorliya? Copak nejbohatší království světa není dostatečně lákavou kořistí?“

„To bezesporu je,“ připustil Guardian. „Ale právě proto, že mají k dispozici takřka neomezené prostředky, můžou si za ně koupit cokoli. Celé armády bojovníků, celé flotily lodí. Mohou najímat tisíce žoldáků, kteří se jen pohrnou, aby mohli bojovat za zlaté sorliyské druby. Navíc celá ta země je vlastně poušť, ve které je každá oáza bohatým městem. Stejně jako tě může snadno zabít mráz v Yervilu, může tě upálit slunce v Sorliyi. Ztratíš se v poušti a zemřeš. A nakonec — Sorliya je oproti Erenézii maličká, je mnohem snazší ji bránit.“

Dar přemýšlel, nebo se o to alespoň pokoušel. Myšlenky se mu pomalu zjevovaly v bolavé hlavě a jen těžko se řadily do správného

pořadí. Snažil se představit si, co by se stalo, kdyby Adalon skutečně padl a barbarské vojsko — jak jim to teta říkala, *Rohatí*? — by překročilo Tórské moře. Jistě by chtěli sem, do Ztracenovody. Oni nevědí, že je královská pokladnice téměř prázdná. Budou předpokládat — a docela správně —, že největší bohatství se vždy ukrývá tam, kde sídlí panovník. Ale jak by se chtěli probít do Erenézske koruny? Nikdo to nikdy nedokázal. První krajinu tvořila náhorní plošina obklopená ze všech stran vysokými horskými štíty. Se zbytkem království ji spojovalo několik desítek průsmyků, ale jen v některých byly natolik široké cesty, aby mohly posloužit armádě. Ostatní krajiny Dara zajímaly podstatně méně. Erenézie byla tak obrovská, tak nepředstavitelně obrovská. Dar vůbec nerozuměl tomu, jak mohl jeho otec rozhodovat o dění ve všech krajinách. A to jich tehdy bylo o tolik víc. *Jak je možné, že mu nepraskla hlava?*

„Ty tedy myslíš, že bych měl své tetě pomoci,“ řekl Dar spíš pro sebe a zatahal se za vousy na bradě. „I kdybych chtěl, nevím, jak to udělat. Ksaku. Slyšels včera Ugarena. Nemám dost loajálních vojáků ani na potlačení nepokojů ve vlastním království.“

„Jak to vlastně vypadá s ostatními krajinami?“ zeptal se Gardian.

Král se na něj podíval krhavýma očima. Gardian vypadal tak mladě a zdravě. *Bohové. Případám si vedle tebe jako stařec!* Na chvíli ho přepadla touha přítele udeřit za to, jak klidně působí. *Tebe nic netrápí, Sadrane, což? Žiješ si v poklidu kdesi na severu a vůbec nic tě netrápí.*

„Je to špatné,“ odvrátil se Dar, když nával vzteku odezněl. Předklonil se a opřel se lokty o kolena. Pozoroval vodu v jednom z potůčků, jak přeskakuje kameny. Dělal to už jako dítě, když si zde hrával. Co se jen nastavěl mlýnků a hrází. Tehdy bylo jeho největší starostí, aby se mu neprotrhla stopu vysoká přehrada ze šterku a bláta. „Šest krajin se odmítá podrobit. A víš co, Sadrane? Je mi to skoro jedno.“

„Je ti to jedno?“ ozval se překvapeně Gardian. „Jak by ti to mohlo být jedno? Vždyť se ti království rozpadá pod rukama.“

„Rozpadá, vid’? Pět krajin jsem daroval Čhor-Lenovi a šest se snaží vymanit z mé nadvlády. Bohové. Vždy když dorazí posel

sdělit mi, že se další krajeprávníce rozhodl zrušit slib, nevím, jestli se mám radovat, nebo ho nechat stít.“

„Nevíš, jestli se máš *radovat*?“

„Přesně tak. Pamatuješ, co jsem řekl otci těsně předtím, než jsem ho poslal na druhou stranu?“ Dara při té vzpomínce podivně zamrazilo. „Že ztráta pěti krajin znamená méně starostí.“

„Pamatuju se na to.“

„Tak vidíš. Názor na to jsem nezměnil. Čím méně krajin, tím méně starostí. Vlastně by bylo nejjednodušší vládnout jen Koruně.“

„To nemyslíš vážně!“ vybuchl Gardian a vstal. „Přece mi nechceš říct, že po tom všem, co jsi dokázal — co jsme my dokázali —, ho-
díš všechno za hlavu!“

„Ale ovšemže ne,“ mávl rukou Dar’Hys. „A nekřič na mě, u Kas-
tova jazyka, strašlivě mě bolí hlava.“

„Možná kdyby ses namísto vínu věnoval správě téhle země, tolik by tě nebolela,“ odsekl Gardian a nakopl drobný kamínek ležící na cestičce.

„Buď už konečně zticha,“ zasyčel varovně Dar’Hys a také vstal. Trochu se mu zamotala hlava, ale nedal to najevo. Agarhen ve tváři se mu rozpletl, dobře to cítil, a navíc to poznal z Gardianova překvapeného pohledu. Když se Dar napřímil, byl o něco vyšší než krajeprávníce. Přistoupil k němu blíž a pohlédl mu zpřímá do očí. „Přestaň mi říkat, co bych měl a neměl dělat, Sadrane. To já jsem král, ne ty. Jsi můj přítel, ale nezapomínej, že moje trpělivost není bezmezná.“

Piju, abych zahnal ty představy. Piju, aby mě ve snech nepronásledoval otec. Vždycky když jdu spát střizlivý, objeví se. Stojí na mostě černém jako dehet. Dívá se na mě a v tváři má vědoucí výraz. On ví, že jsem to byl já. A čeká na druhé straně. Zabije mě jednou? Může vůbec vědomí zemřít podruhé? To je to, co mi nedá spát. A ty mi budeš vyčítat pár kapek vína?

„Mám se snad bát, abys mě nedal zavřít jako Obéna?“ ušklíbl se Gardian, ale už nepůsobil tak jistě jako před chvílí.

Dara polil ledový chlad, který neměl nic společného s právě se zvednuvším poryvem větru. „Obén... je zavřený?“

„Copak ty si to nepamatuješ?“ Gardian vypadal zmateně.